

INNKALLING TIL MØTE

Møtestad: Kommunestyresalen Valle
Dato: 05.09.2018
Tid: 09:00

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

0900-1030 Styremøte
1030-1050 Orientering tjenestekjøpsavtale Visit Setesdal v/Roy Bakke
1050-1100 Orientering SGOS
1100-1130 Gruppebilete
1130-1200 Lunsj
1200-1400 Orientering NAV v/Elisabeth Blørstad og Hilde Høyenes
1400- 1600 Styremøte fortsetter

Medlemene vert med dette kalla inn til møte.
Varamedlemar og tilsette som får innkallinga, møter berre etter særskild innkalling.
Vert du av lovlege grunnar hindra i å møte, må du melde frå til Setesdal regionråd på tlf. 37 93 75 00.

Bjørn Alfred Ropstad
Utvallsleiar

Marie Johnnysdotter Pedersen
utvalssekretær

Saksnr	Innhald
PS 51/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 52/18	Godkjenning av møteprotokoll
PS 53/18	Styreleiar orienterar
PS 54/18	Dagleg leiar orienterar
PS 55/18	Leiar rådmannsutvalet orienterar
PS 56/18	Fylkeskommunen orienterar
PS 57/18	Referatsaker
RS 31/18	Protokoll Generalforsamling L/L Setesdal Bilruter
RS 32/18	Referat rådmannsmøte 15. august 2018
RS 33/18	Anmodning til Kristiansand kommune om å revurdere saken om gratisbuskort til studenter!
RS 34/18	RegioNor-seminar under European Week of Regions and Cities
RS 35/18	RFF-søknad
RS 36/18	IGW 2019
RS 37/18	Ad prosjektsøknad MARA - Monitoring Committee of the Baltic Sea Region
RS 38/18	Signert samarbeidsavtale mellom Destinasjon Hovden og Setesdal Regionråd "Visit Setesdal"
RS 39/18	Intensjon om samarbeid og deltakelse i nasjonalt forskningsprosjekt om inkluderende praksis i arbeid mot mobbing fra barnehage til Universitet
PS 58/18	Delegerte saker
DS 23/18	Støtte til Setesdølen,- storavis til Naturligvis
DS 24/18	Administrativt vedtak, støtte til MFT-sertifisering for verksemder i Setesdal 2018
DS 25/18	Svar på søknad om tilskot til ny heimeside,- Sølvgården
DS 26/18	Svar på søknad om støtte til Vinter-forprosjekt
PS 59/18	Drøfting/orienteringssaker
DR 9/18	Fwd: Om vidare utvikling av interkommunalt samarbeid
DR 10/18	Fordeling av konsesjonskraftinntekter
PS 60/18	Orientering ymse repr / utval
PS 61/18	Førespurnader
PS 62/18	Møteplan 2019
PS 63/18	Søknad frå Folkehøgskolen helse,- forprosjekt
PS 64/18	Søknad - KVS Bygland,- ridehall

PS 51/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 52/18 Godkjenning av møteprotokoll

PS 53/18 Styreleiar orienterar

PS 54/18 Dagleg leiar orienterar

PS 55/18 Leiar rådmannsutvalet orienterar

PS 56/18 Fylkeskommunen orienterar

PS 57/18 Referatsaker

Fra: Terje Greibesland (tg@sbr.no)

Sendt: 18.06.2018 10.06.09

Til:

Kopi:

Emne: Protokoll Generalforsamling L/L Setesdal Bilruter

Vedlegg: Protokoll Generalforsamling 2018.pdf

Hei!

Vedlagt protokoll fra Generalforsamlinga i L/L Setesdal Bilruter 30.05.2018.

Protokoll ettersendes også i post da vi ikke har mail-adresse til alle aksjonærer.

Hilsen

Terje Greibesland

Adm. Direktør

Mobil: 99 20 24 02

L/L Setesdal Bilruter

Evjemoen

4735 Evje

adm@sbr.no

Tlf: 37 93 44 00 Faks: 37 92 80 80

Ordinær generalforsamling i L/L Setesdal Bilruter 30.05.2018

PROTOKOLL

Ordinær generalforsamling i L/L Setesdal Bilruter for driftsåret 2017 ble avholdt onsdag 30. mai 2018 klokka 18:00 i selskapet sine lokaler på Evje.

Innkalling til generalforsamlinga var sendt ut, sammen med årsmelding og regnskap, til alle luteiere med kjent adresse.

Det møtte 21 luteiere og utsendinger med 30 fullmakter, disse møtte for 27 749 luter av i alt 33 132. Dette utgjør 83,8 %. Luteierene og utsendinger representerer 6 897 luter med stemmerett.

Fra administrasjonen møtte adm.dir Terje Greibesland.

1. Åpning

Styreleder Svein Arne Haugen ønsket deltakerne vel møtt til generalforsamling i L/L Setesdal Bilruter.

I forbindelse med innregistrering har styreleder vurdert følgende som nærstående parter og konsolidert deres stemmerett:

Vågsbygdruta AS og Kristian T Brøvig får kun stemme for totalt 500 luter.

Setesdal regionråd får ikke stemmerett i og med at alle eierkommunene har egne aksjeposter.

Aune-familien får kun stemme for 500 luter.

Sigmund Aune stilte følgende motforslag :

Kristian T Brøvig får stemme for sine luter

Kristian Aune får stemme for sine luter

Håkon Aune får stemme for sine luter

Brit Aune får stemme for sine luter

Setesdal Regionråd får stemme for sine luter

Halvard Auestad og Alf Reidar Birkeland ble utnevnt til tellekorps.

Vedtak :

Styreleder sin beslutning ble vedtatt med 4311 mot 2586 stemmer.

Protokolltilførsel :

Kristian Aune mente seg forskjellsbehandlet ved at han ikke fikk stemme for sine luter.

2. Godkjenning av sakliste og møteinnkalling

Sakliste og møteinnkalling ble godkjent.

3. Konstituering

- a. Valg av møteleder
Valgt ble Svein Arne Haugen
- b. Valg av referent
Valgt ble Alf Reidar Birkeland
- c. Valg av person til å underskrive protokollen sammen med møteleder
Valgt ble Torbjørn Frøysnes
- d. Godkjenning av fullmakter
Fullmaktene ble godkjent, bortsett for de som tilhørte nærstående parter, jfr sak 1.

4. Godkjenning av årsregnskap og årsmelding for 2017.

Årsregnskap og årsmelding for 2017 ble gjennomgått og det ble svart på spørsmål i forbindelse med disse.

Vedtak :

Regnskap med revisjonsmelding og styret sitt forslag til disponering av overskudd for morselskap og konsern ble godkjent. Disponering av årsresultat:

Overført til annen egenkapital	kr 9.019.006
Avsetning til utbytte kr 100,- pr. lut	kr 3.313.200
Sum disponert	kr 12.332.206

Årsmelding ble godkjent.

5. Godkjenning av godtgjørelse til selskapet sin revisor.

Godtgjørelse til selskapet sin revisor for 2017 godkjennes etter regning.

6. Valg

Valnemnda redegjorde for sin innstilling til styrerepresentanter

a. Valg av styreleder for ett år (stemmeandel i parantes)

Valnemndas forslag : Svein Arne Haugen (3841)

Benkeforslag : Sigmund Aune (2556)

(500 stemmer ble forkastet)

Vedtak : **Svein Arne Haugen ble valgt.**

b. Valg av styrerepresentanter (stemmeandel i parantes)

Sigmund Aune (ikke på valg)

Torvald Gautland (ikke på valg)

Valnemnda sitt forslag: Torunn Helene Langeid (4146)

Benkeforslag: Stein Auestad (2751)

Torunn Langeid ble valgt for 2 år

Valnemnda sitt forslag: Knut Hagen (3936)

Benkeforslag: Stein Auestad (2961)

Knut Hagen ble valgt for 2 år

Flertallet i valnemnda sitt forslag: Solveig Skjeggedal (4311)

Benkeforslag: Stein Auestad (2586)

Solveig Skjeggedal ble valgt for 2 år

Følgende vararepresentanter ble enstemmig valgt :

1. Liv Hansen (2 år)
2. Anne Liv Lidtveit (ikke på valg)
3. Knut A Austad (2 år)

De ansatte sine styrerepresentanter er :

Odd Håvard Dahle, Oddvar Dingsøy og Odd Neset

1. vararepr. Ånund Faremo
2. vararepr. Tore Halvorsen
3. vararepr. Arild Halen

c. Valg av nestleder for ett år :

Valgt ble Sigmund Aune. Enstemmig.

d. Valg av valgnemnd :

Styret redegjorde for sin innstilling og følgende ble enstemmig valgt :

Liv Hansen (leder), Kjellbjørg Auestad og Geir Skjevra

Vararepresentantar :

1. Ann Harriet Rognlid Ebeltoft (for Liv Hansen)
2. Hans Blattmann (for Geir Skjevra)
3. Frantz Are L Nilsen (for Kjellbjørg Auestad)

Alle funksjonstid 1 år.

e. Fastsetting av møtegodtgjørelse for styre og valgnemnd :

Fast møtegodtgjørelse til styreleder er kr 60 000,- pr år.

Møtegodtgjørelse for medlemmer i styre og valgnemnd er kr 3 000,- pr. møte. Denne godtgjørelse tilkommer også styreleder.

Reise- og diettgodtgjørelse i henhold til staten sine satser.

Godtgjørelse ble vedtatt. Valnemnda ble utfordret til å se på styreleder sin arbeidsmengde opp mot godtgjørelsen.

f. Val av revisor

Gjenvalgt ble RSM Norge

7. Etablering av eierkomite

Styret trakk sitt forslag

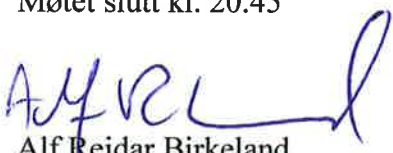
Vedtak :

Styret har ansvaret for å planlegge og innkalle til et eierforum/eiermøte i løpet av høsten 2018.

8. Innkomne saker

Ingen

Møtet slutt kl. 20.45

Alf Reidar Birkeland
sekretær

Svein Arne Haugen

Torbjørn Frøysnes

SetesdalsamarbeidBykle, Valle, Bygland,
Eyje og HornnesVår ref.:
2017/11016Sakshandsamar:
Rita Hansen
rita.hansen@setesdal.noDato
22.08.2018**REFERAT RÅDMANNSMØTE 15. AUGUST 2018**

Dato/tid: 15.08.18
Møtested: Evje
Møteleder: Aasmund Lauvdal
Til stede: Anne Sofie Hornnes, Franz Are Nilsen, Rita Hansen (referent)
Forfall: Aud Sunniva Fuhr og Sten Albert Reisænen

Sak:	Tema:	Ansvar/ oppfølging:
	Selskapskontroll i Setesdal brannvesen IKS – oppfølging Anne Sofie kommer med forslag til plan for oppfølging av anbefalingene i rapporten. Følges opp i neste rådmannsmøte.	Anne Sofie + septembermøte
	Setesdal brannvesen IKS – økonomiske konsekvenser av skogbrannene I skjønns møter med fylkesmannen august 2018 vil kommunene legge frem tall som viser kostnadene for kommunene mht skogbrannene.	
	Setesdalsmuseet eigedom IKS – vegen vidare Utsettes til neste møte.	Septembermøte
	Revisjon av konsesjonsvilkår Otravassdraget – status Følgende personer er kontaktpersoner i den videre prosessen: • Franz leder administrativ arbeidsgruppe• Steinar Kyrvestad er politisk kontaktperson Neste møte i revisjons saken er 27.08.18 på Kjevik.	

	NAV Nav-direktøren kommer på neste styremøte i Setesdal regionråd for å orientere om situasjonen og fremtiden. De lokale Nav-ledere blir også innkalt til møtet.	Rita ordner møte med NAV
	Interkommunalt samarbeid i Setesdal – vegen vidare Sak fra Leiv Rygg Langerak, 2017/202-15 datert 19.06.18. Oppfølging av vedtak i kommunestyrene vedrørende kommunereformen. «Restart». Utsettes til neste møte når alle representert.	Septembermøte
	Besøk IKS På septembermøtet besøker vi Setesdal Miljø og gjenvinning IKS eller Setesdal brannvesen IKS for bedriftspresentasjon og evt omvisning.	Rita avtaler
	Eventuelt 1 - LMT: Leder LMT inviteres til neste møte for å orientere om tjenesten. 2 - Invitasjon fra Universitetet i Agder til forskningssamarbeid og deltakelse i et unikt nasjonalt forskningsprosjekt om inkluderende praksis i arbeid mot mobbing fra barnehage til Universitet: Styret i regionrådet må orienteres. 3 - Nettside/innsyn: Rita tar kontakt med Setesdal IKT.	Septembermøte

Fra: Runar Granheim (Runar.Granheim@setesdal.no)

Sendt: 06.08.2018 13.19.32

Til: Post - Setesdal Regionråd

Kopi:

Emne: Anmodning til Kristiansand kommune om å revurdere saken om gratisbusskort til studenter!

Vedlegg:

Fra: Arnt Abrahamsen [<mailto:Arnt.Abrahamsen@farsund.kommune.no>]

Sendt: fredag 3. august 2018 17.38

Til: post@kristiansand.kommune.no

Kopi: Lunden, Per Kristian <Per.Kristian.Lunden@risor.kommune.no>; Bjørn Ropstad <Bjorn.Ropstad@e-h.kommune.no>; KVI.Listerordførere <KVI.Listerordforere@kvinesdal.kommune.no>; Terje Damman <Terje.Damman@vaf.no>; Bråten, Gro <Gro.Braten@austagderfk.no>

Emne: Anmodning til Kristiansand kommune om å revurdere saken om gratisbusskort til studenter!

Kristiansand kommune
v/Ordfører Harald Furre.

Kamp om innbyggere – gratis busskort til studenter.

Agder er i ferd med å bli ett samlet fylke, og da er det viktig og raust at vi alle blir inkludert og verdsatt. Regionrådene er derfor svært skuffet over at fylkets største kommune nok en gang ser ut til å bry seg lite om randdistriktene i Agder og fortsetter å kapre innbyggere fra begge fylkene!

Vi trodde at den evalueringen dere gjorde etter forsøket i 2017/18, skulle vise at dere virkelig tok hensyn til periferikommunene/regionene, og at dere således ville gjøre endringer i siste skoleårs forsøk?

Men nei, slik gikk det ikke!

Nå følger flere andre «storbyer» med og sist ute er Stavanger med et liknende tilbud. Men det er en STOR forskjell; Stavanger unntar studentene fra andre kommuner i eget fylke fra lokketilbudet!

Og det burde i det minste Kristiansand også ha vært omtenkssomme nok til å vedta!

Da UiA engang ble kjempet frem var det 2 samlede Agderfylker og 30 kommuner, som sto sammen om dette, og VI fikk det til! Men nå virker det som at vertskommunen Kristiansand som takk for etableringen og hjelpen fra de øvrige Agderkommunene, viser sin sanne storbyrådighet og sier at nå vil vi ha «dine» studenter, og de skal vi kjøpe via gratis busskort!

En god investering – inntekter på ca. kr. 24.000/student som melder flytting og utgifter til dette på kun kr. 5.000! Og den enkelte kommune taper tilsvarende, og svekker sin egen økonomiske evne til å gi sine innbyggere et godt oppvekst- og levekårstilbud!

Vi mener at dette ikke kan være den beste inngangen til et nytt samlet Agder, der målet må være å ta hele regionen i bruk!

Vi anmoder derfor Kristiansand kommune til å tenke seg om og endre sin beslutning om gratis busskort til å gjøre unntak for alle øvrige Agderkommuner – både i Aust og Vest!

Med vennlig, men bekymringsfull hilsen

Lister Regionråd
Arnt Abrahamsen

Setesdal Regionråd
Bjørn Ropstad

Østre Agder regionråd
Per Kristian Lunden

Fra: Rita Hansen (rita.hansen@setesdal.no)

Sendt: 02.08.2018 11.06.32

Til: Post - Setesdal Regionråd

Kopi:

Emne: VS: RegioNor-seminar under European Week of Regions and Cities

Vedlegg: Invitasjon til Regionor 2018.pdf;Program RegioNor 2018.pdf

Fra: Kristine Lunde Tellefsen [mailto:klt@south-norway.no]

Sendt: onsdag 18. juli 2018 13:34

Til: Rita Hansen <rita.hansen@setesdal.no>

Emne: RegioNor-seminar under European Week of Regions and Cities

Hei Rita,

8. – 11. oktober går European Week of Regions and Cities av stabelen i Brussel, og i den forbindelse arrangerer Sørlandets Europakontor og resten av de norske regionskontorene i Brussel seminaret RegioNor. Seminaret er ment å være en forberedelse til European Week of Regions and Cities, og tar for seg aktuelle EU-temaer samt EUs by- og regionpolitikk.

Vedlagt ligger invitasjon og program til seminaret, med egen påmeldingslink i dokumentet (<https://goo.gl/forms/xe8eYzawWRlopdb83>).

Siden RegioNor er et side-arrangement til European Week of Regions and Cities vil dere ikke finne det i det offisielle programmet (som dere finner her: https://europa.eu/regions-and-cities/programme/sessions_en), men på våre hjemmesider og i dokumentene vedlagt.

Tirsdag 9. oktober fra kl 14h30-16h00 holder Sørlandets Europakontor et annet arrangement rettet mot innovasjon og blå vekst.

Dette kan man melde seg på her: https://europa.eu/regions-and-cities/programme/sessions/44_en

Det vil komme en egen e-post om dette arrangementet.

Ta gjerne kontakt med oss for spørsmål.

Mvh,
Kristine

Kristine Lunde-Tellefsen

EU Consultant

Sørlandets Europakontor AS

(South Norway European Office)

tel +32 (0) 497 15 0337

e-mail klt@south-norway.no

skype [kristine.lt](https://www.skype.com/people/kristine.lt)

Norway House

Rue Archimède 17, 1st floor

BE-1000 Brussels, Belgium

Tel (+32) (0) 25 11 48 55

Kunnskapsparken

Gimlemoen 19

NO-4630 Kristiansand, Norway

Tel (+47) 474 619 00

DISCLAIMER

This message is intended only for the use of the person(s) ("Intended Recipient") to whom it is addressed. It may contain information, which is privileged and confidential. Accordingly any dissemination, distribution, copying or other use of this message or any of its content by any person other than the Intended Recipient may constitute a breach of civil or criminal law and is strictly

prohibited. If you are not the Intended Recipient, please contact the sender as soon as possible and delete the message and all its content.

www.south-norway.no

www.europabanken.no

South Norway
European office

REGIONOR 2018 - *Regionkontorenes medlemsseminar*

8. oktober, Norway House

EWRC 2018: Invitasjon til regionkontorenes medlemsseminar

Årets European Week of Regions and Cities, tidligere Open Days, går av stabelen 8.-11. oktober og byr på en rekke spennende arrangementer. Som en forberedelse til uka inviterer vi til felles medlemsseminar i samarbeid med de andre norske regionkontorene i Brussel 8. oktober.

European Week of Regions and Cities (EWRC) er ett av de viktigste arrangementene om europeisk regionalpolitikk, og tiltrekker seg årlig mer enn 6000 deltakere. Dette gjør at EWRC er en sentral arena for å lære om lokal og regional utvikling, utveksle ideer og erfaringer, og bygge et europeisk nettverk. Under årets EWRC vil mer enn 140 regioner og byer gå sammen i regionale partnerskap for å holde seminarer, debatter og workshops under fanen «*For en sterk samhørighetspolitikk utover 2020*».

Det komplette programmet til EWRC vil være klart **9. juli**, og da åpner også påmeldingen på EWRCs nettsider. Fra nå av kan du imidlertid melde deg på regionkontorenes medlemsseminar, som vil gi en kickstart på regionuka 8. oktober og forberede deg på det som EWRC har å by på.

Seminaret vil gi en grundig innføring i EUs by- og regionpolitikk og en presentasjon av de mest sentrale EU- og EØS-programmer som Norge tar del i. Videre vil programmet gi innblikk i flere temaer som er aktuelle for EU akkurat nå.

Seminaret er også en god anledning til å bli bedre kjent med Sørlandets Europakontor og andre norske aktører i Brussel. Det vil bli arrangert et internt møte ved kontoret og felles middag 8. oktober.

[Klikk her for å melde deg på medlemsseminaret.](#)

Vi håper på å møte deg i Brussel i høst!

REGIONOR 2018 – *Regionkontorenes medlemsseminar*

8. oktober, Norway House

MEDLEMSSEMINAR

INTRODUKSJON TIL EUROPEAN WEEK OF REGIONS AND CITIES

8. oktober – Konferansesalen, Norway House, Rue Archimède 17, Brussel

08.40 – 09.00 Registrering og kaffe

09.00 – 09.10 VELKOMMEN

09.10 – 09.40 EU AKKURAT NÅ

09.40 – 10.20 EN INTRODUKSJON TIL EUROPEAN WEEK OF REGIONS AND CITIES
– HVOR GÅR BY- OG REGIONPOLITIKKEN I EU?

10.20 – 10.30 Kaffepause

10.30 – 11.00 NYE MULIGHETER FOR REGIONAL UTVIKLING
– EØS-MIDLENE

11.00 – 11.30 NYE MULIGHETER FOR REGIONAL UTVIKLING
– ERASMUS+ OG H2020/HORISONT EUROPA

11.30 – 12.00 BREXIT FRA ET REGIONALT PERSPEKTIV

12.00 – 12.10 Kaffepause

12.10 – 12.40 PLAST I EN SIRKULÆR ØKONOMI

12.40 – 13.10 RIKTIG KOMPETANSE FOR FRAMTIDENS JOBBMARKED

13.10 – 13.30 DISKUSJON OG OPPSUMMERING AV DAGEN

13.30 – 14.00 Lunsj

14.00 INTERNE MØTER VED DE ULIKE REGIONKONTORENE

#EUWRC #REGIONOR

Søker [Institusjon/bedrift]:	Setesdal regionråd
Angi tema/innsatsområde(r) i utlysningen:	Innovasjon i offentlig sektor

Prosessmodell for bærekraftig rural utvikling

1. Bakgrunn for prosjektet

Dette prosjektet har som formål å bidra til å skape strategier på et regionalt nivå for en bærekraftig utvikling i rurale områder. Bakgrunnen for dette er blant annet en rask befolknings- og forbruksvekst, kombinert med økt mobilitet, og at dette skaper til sammen utfordringer for miljøet, i form av klimagassutslipp fra transport, tap av naturmangfold og utslipp av miljøgifter.

Kompakte byer er i St. meld. nr. 18 (2016-2017) løftet fram som sentralt for å løse bærekraftutfordringen, hvor tett utbygging rundt kollektivknutepunkt reduserer byspredning, transportbehov og klimagassutslipp. Samtidig erkjenner meldingen at å møte bærekraftutfordringen vil innebære forskjellig tilnærming i ulike geografiske områder. I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging (KMD 2015) ser en også denne forskjellen. At areal er en knapphetsfaktor, at utfordringen er å håndtere vekst, at bilbasert transport er i ferd med å fases ut, at det er en økende preferanse for urban kompakt livsstil og at en sentral utfordring er tverrsektorielt samarbeid er alle forutsetninger som passer i større byområder, men ikke nødvendigvis i små distriktskommuner. Modeller, strategier og diskurser om bærekraftig samfunnsutvikling tar altså i stor grad utgangspunkt i storbyområders situasjon, og kan ikke uten videre oversettes til en rural kontekst (Cruickshank 2016). Spørsmålet er derfor hvordan små kommuner enten alene eller i samarbeid med hverandre kan gå frem for å utvikle lokalt forankrede strategier?

Siden det er et krav at også rurale kommuner og regioner skal utvikle strategier for bærekraft, ønsker vi i hovedprosjektet å utvikle kunnskap om hvordan bærekraftutfordringene fortøner seg i det rurale, og hvordan mindre kommuner bør gå fram for å skape bærekraftig utvikling. Vi vil argumentere for at den mest effektive fremgangsmåten vil være å ta utgangspunkt i eksisterende praksis. Innovasjonen i dette prosjektet er derfor å utvikle og teste en prosessmodell for hvordan små kommuner kan kople allerede igangsatte «grønne» prosjekter sammen med de overordnede målene for et sted eller i en region.

Modellen vil utvikles og testes ut i Setesdal, med utgangspunkt i det regionale utviklingsarbeidet til Setesdal regionråd (SR). SR har som mål i strategiplanen å sørge for «bærekraftig arealforvaltning i eit regionalt perspektiv» (Setesdal regionråd 2014). I Setesdal er det en rekke tiltak som kan defineres som å være innenfor en bærekraftig tenkning. «Bærekraftig byggeri» i Setesdal som handler om byggenæringen er ett eksempel, sertifisering av regionen som Bærekraftig Reisemål gjennom Innovasjon Norge er et annet. I dette prosjektet vil vi se på hvordan en kan samordne og utnytte det potensialet som ligger i slike enkeltinitiativer på et regionalt nivå.

Innovasjonen og regional relevans

Dette prosjektet er en pilot for utvikling av en prosessmodell for *regional styring* av bærekraftig utvikling, tilpasset rurale områder. Prosjektet skal bidra til å løse problemene mange rurale kommuner ser som utfordrende, nemlig grep som kan fremme grønn omstilling samtidig som en kan ivareta særlige rurale utfordringer med hensyn til attraktivitet, arbeidsplasser og en rural livsstil. Løsningen i forprosjektet er å utvikle en modell for hvordan en skal gå frem for å oppnå en grønn omstilling som samspiller med andre viktige satsinger i regionen.

Arbeidet med å omstille til et lavutslippssamfunn er en relevant utfordring for andre regioner i Agder. I Regionplan Agder (2010) er klimavennlig produksjon og oppvarming, samt reduserte transportutslipp sentralt i ett av regionens 5 hovedmål. I Aust- og Vest-Agder Fylkestings besøksstrategi heter det at «Agder

skal ha en bærekraftig besøksnæring» (Regionplan Agder (2015, s. 13). I 2017 fikk Agder-fylkene 1 million kroner i Klimasatsmidler for å utarbeide det første regionale veikartet i Norge. Kunnskapen fra dette prosjektet vil derfor være av stor betydning for lokale politikere og planleggere som skal drive stedsutvikling, regionale myndigheter som skal bidra til å utvikle retningslinjer for regional utvikling, og nasjonale myndigheter som skal ivareta nasjonale behov og internasjonale forpliktelser for en mer bærekraftig verden.

Prosjektet bidrar til kunnskap om og en modell for hvordan bærekraft kan operasjonaliseres i lokal og regional planlegging og politikktutforming, og bidrar dermed til å utvikle premisser for langsiktig og robust planlegging av lokalsamfunn og regioner. Prosjektet bidrar også til å utvikle den lokale og regionale kompetanse og planleggingskapasitet og bidrar til å styrke effektiviteten i det regionale plansystemet.

Fagfelt

Et sentralt utgangspunkt for prosjektet er å undersøke lokale og regionale muligheter for strategiutvikling innen feltet bærekraftig utvikling på en slik måte at rural stedsutvikling fremmes. Foruten det overordnede faglige feltet som handler om grønn omstilling og bærekraft, er det særlig to teorifelt som vil ha betydning når vi ønsker å utvikle en modell for lokale/regionale prosesser.

Det ene er knyttet til neo-regionalisme, som i stor grad betyr et nedenfra-og-opp perspektiv (Hidle og Leknes 2014). Regionen blir et redskap og et utgangspunkt for å utvikle politikk og strategi. I nyregionalismen (Deacon, 2004) er det økt fokus på endogene endringer og en styringsstruktur som er mer influert av lokale nettverk, lokal kultur og sosial kapital (Hess, 2004; Lagendijk, 2007; Pike m.fl. 2017).

Det andre teorifeltet adresserer kompleksitet i slike prosesser. Det er ikke gitt hva bærekraftig utvikling i rurale kontekster er. Flere målsettinger inngår; slik som næringsutvikling, kulturell utvikling og identitet, og lokale nettverk involveres og aktiviseres. Konteksten slike strategier utvikles i bærer preg av å være komplekse, usikre og delvis udefinerte. Spørsmålet ”for hvem en slik utvikling skal gjelde” melder seg ofte (se for eksempel Krueger 2010). Nye aktører kommer til, andre går ut, nye skritt tas, nye orienteringer, nye beslutninger og nye strategier utvikles. Å drive planlegging i slike kontekster er gjerne ikke snakk om å implementere planer som ferdige blåkopier på definerte områder, men er heller del av samarbeid og forhandlingsprosesser (Healey 2003). Evnen til å utvikle endring i samarbeid (co-evolution) er særlig viktig i utviklingsprosesser der lokale aktører skal koble seg på andre lokale aktører og aktører utenfra.

Kunnskapsbehovet

Det finnes mye forskning, politikk og virkemidler for hvordan en skal skape kompakte byer, hindre byspredning og bidra til urbant landbruk etc., men bærekraft koplet til en rural kontekst er det mindre forskning på. Det er videre behov for redskaper for å lukke gapet mellom en idealpolitisk bevissthet og enighet om at det er behov for et grønt skifte og den realpolitiske prioriteringen av økonomiske hensyn fremfor økologisk etiske hensyn (Dryzek og Stevenson 2011). Planer for en miljørettet utvikling legger rett og slett sjelden avgjørende føringer på praksis.

Forprosjekt: Mål, forskningsspørsmål og metode

Mål og delmål

Målet med forprosjektet er å komme i posisjon til å utvikle en søknad til kommende utlysninger (se punktet Videreføring under), og å utvikle en prosessmodell for en lokalt forankret grønn omstilling.

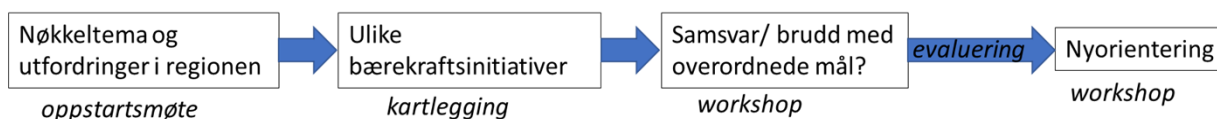
Delmål 1 er å utvikle en modell for bærekraftig utvikling på små steder. Med Setesdalsregionen som case vil modellen utvikles og testes i en samskapende prosess mellom prosjekteiere, forskere og regionale og lokale utviklingsaktører i regionen.

Delmål 2 er å bidra til et verdimeslig og politisk skifte hvor sentrale aktører i regionen erkjenner nytten og nødvendigheten av en mer klimavennlig strategi og at denne ikke er i konflikt med etablerte målsettinger for regionen.

Delmål 3 er å inngå i prosesser sammen med nasjonale og internasjonale miljøer med formål å utvikle prosjekter og erfaringsutveksling på tvers av rurale regioner i Europa.

Forskningsspørsmål, løsningsforslag og forskningsmetode

Et delmål med dette prosjektet er å utvikle en prosessmodell. Det antas i utviklingen av denne at det ikke eksisterer «objektiv» kunnskap om hva en bærekraftig politikk innebærer på et gitt sted, men at denne må samskapes i dialog mellom fagmiljøer, lokale aktører og virkemiddelapparatet. En tentativ skisse for en slik modell er som følger:

Raffineringen av modellen vil være et resultat av prosjektet, men vi tenker i utgangspunktet at det er viktig at første steg i prosessmodellen er et oppstartsmøte hvor sentrale aktører enes om nøkkeltemaer og utfordringer som det må gjøres noe med i regionen. Dette er viktig fordi et sentralt hinder for implementering av klimavennlige tiltak er at slike *er* eller *oppfattes å være* i konflikt med dominerende forståelser av utfordringer for stedet/regionen (Cruickshank 2017). Et eksempel vil være kompakt byutvikling som redskap for en bærekraftig utvikling som kan oppfattes å være uforenlig med en lokal tilrettelegging for spredt bosetting. Et annet er at målet om redusert arealbruk kan oppfattes å frata små steder en av deres viktigste kort for å tiltrekke seg mennesker, nemlig lave boligpriser, eneboliger, store haver og attraktive tomter.

Først når nøkkeltema er forankret vil ulike bærekraftsinitiativer i regionen kartlegges og bringes inn i prosessen. I de neste fasene av modellen vil disse initiativene evalueres i forhold til hvordan de samsvarer og styrker eller bryter med det overordnede og langsiktige arbeidet med sosiale og økonomiske utfordringer i regionen. Evalueringen, som skjer i dialog mellom fagmiljø og regionale utviklingsaktører, følges så opp av en redefinering, sammenslåing eller avslutning av prosjekter, og eventuelt opprettelse av nye prosjekter.

Utvikling av en bedre forankret og redefinert politikk for bærekraftig utvikling vil måtte involvere mange aktører og endringen må modnes frem gjennom flere år. Forprosjektet vil derfor ikke kunne teste ut modellen i full skala. Vi vil derfor slå sammen aktiviteter og ikke gå så bredt ut når det gjelder deltakere eller antall prosjekter som idealmodellen skulle tilsi.

Arbeidspakke 1 vil adressere følgende forskningsspørsmål: Hvilke allerede erkjente utfordringer foreligger i Setesdal? Hvordan arbeider regionen med bærekraft? Vi vil intervju 3 sentrale aktører i Setesdal for å kartlegge sentrale temaer og utfordringer i regionen. Disse vil også bli bedt om å fremskaffe relevant dokumentasjon. Vi vil videre kartlegge eksisterende strategier knyttet til bærekraftig utvikling, som bærekraftig byggeri, bærekraftig turisme og pilotprosjekt på miljøvennlig transport innen offentlig sektor og intervju 3 sentrale aktører i disse prosjektene. Funnene fra denne fasen sammenfattes i en Power-point-rapport.

Arbeidspakke 2: Redefinering. Setesdal regionråd vil være vertskap for en workshop hvor sentrale aktører i regionen, samt prosjekteiere for bærekrafts-prosjekter inviteres til å evaluere hvordan ulike prosjekter harmonerer med overordnede mål for regional utvikling. Workshopen innledes med at forskerne i prosjektet presenterer funnene fra arbeidspakke 1. I andre del av workshopen skal deltakerne foreslå endringer og eventuelle nye prosjekter som er mer i samsvar med sosiale og økonomiske utfordringer. Workshopen vil sammenfattes i en kort rapport som deltakerne utfordres å reflektere tilbake på via mail. Refleksjonene

inkluderes i den endelige rapporten. I etterkant vil deltakerne bli bedt om å reflektere over prosessmodellen som sendes de på mail. Deltakerne ringes opp av forskerne for å kommentere på modellen.

Arbeidspakke 3: Posisjonering og nettverksbygging. I denne fasen vil vi etablere nettverk i en målrettet strategi for å utvikle søknader til relevante utlysninger. Dette vil ta form av en kartlegging av relevante regioner (Fjellregionen eks.) og forskningsmiljøer som vi allerede samarbeider med, hvor nettverket utvides i relasjon til innretning, størrelse og søknadsfrist på aktuelle utlysninger. Det vil bli arrangert en avsluttende workshop for de involverte aktørene i arbeidspakke 2 og 3, samt eksterne fagmiljøer. Formålet er å oppsummere forprosjektet, samt drøfte funnene fra Setesdal og videreutvikling av prosjektet.

Forskningsetikk

Prosjektet forholder seg til generelle forskningsetiske retningslinjer (ref. www.etikkom.no)

2. Prosjektorganisering

Prosjektleder og prosjektgruppen

Forprosjektet gjennomføres i et samarbeid mellom Agderforskning og Setesdal regionråd (se partneropplysninger). Prosjektleder vil være Seniorforsker Jørn Cruickshank. I tillegg deltar seniorforskerne Knut Hidle og Gro Marit Grimsrud. Fra Setesdal regionråd deltar leder Rita Hansen, samt at rådgiver Runar Granheim i Setesdal regionråd, styreleder Bjørn Robstad, Setesdals representant i klimagrupper i Regionplan Agder 2020 Geir Skjevraak og leder for rådmannsgruppen Jens Arild Johannesen vil delta i prosjektet.

Prosjektgruppen har i mange år beskjeftiget seg med stedsutvikling og særegne utfordringer på mindre steder. Vi har også gjort et større forskningsprosjekt på *environmental governance* i en rural region i Norge og de særegne utfordringer som et regionråd møter i denne forbindelse.

Budsjett og milepæler

Arbeidspakker	K ₄ 2018	K ₁₋₂ 2019	K ₃ 2019	Ansvarlig	Kostnader kr.
A1				Agderforskning	75 000
A2				Setesdal regionråd	150 000
A3				Agderforskning	75 000

3. Anvendelse og realisering

Realisering av innovasjonen og regional betydning

Erfaringen fra dette prosjektet vil være nyttig for utviklingen av planmessige grep for bærekraftig regional utvikling i Setesdal. Ved å bringe sammen relevante aktører og utvikle regionalt forankrede strategier, vil regionale offentlige aktører kunne adressere bærekraftsutfordringen på en mer treffsikker og effektiv måte enn tilfellet er i dag.

Prosjektresultatet er utviklingen av en prosessmodell for et grønt skifte i Setesdal. Modellen kan 1) tas i bruk av administrative og politiske plan-aktører i regionen og 2) danne grunnlag for videre utvikling av relevante søknader til relevante utlysninger.

Videreføring

Mål for forprosjektet er å komme i posisjon til å utvikle en søknad til relevante utlysninger i Norges forskningsråd, men også til Interreg eller EU's Horizon 2020 (RUR-01-2018-2019: Building modern rural policies on long-term visions and societal engagement). NFR's prosjekt FORKOMMUNE inviterer eksempelvis offentlige aktører til å søke om midler til Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor. I programplanen står det også: «Vi må derfor finne nye måter å ivareta velferdstjenestene og de øvrige oppgavene som kommunesektoren skal forvalte. Her er det viktig å erkjenne at utfordringene kan være svært ulike i store og små kommuner, og i kommuner i sentrale strøk, sammenlignet med distriktskommuner.» Den

lanserte tematikken har klar relevans inn i programmet. NRF bebuder også en utlysning i DEMOS-programmet i 2019 som sannsynligvis vil være relevant.

Formidling av resultatet

Resultatene fra forprosjektet vil, etter avslutningen av prosjektet, materialisere seg i utarbeidelse av søknader til relevante forskningsfinansierings-kilder, og som kunnskapsgrunnlag for regional styring av bærekraftig utvikling i rurale strøk på Agder. Kunnskapsgrunnlaget som samles inn som del av prosjektet vil bli formidlet til og brukt som grunnlag for planlegging i Setesdal. Det vil også danne grunnlag for en videreutvikling av det forskningsmessige grunnlaget for dette temaet og andre relevante tilstøtende temaer ved Agderforskning og andre forskningsaktører.

4. Referanser

- Bosworth, G., Annibal, I., Carroll, T., Jessica Sellick L.P. og Shepherd, J. (2015) Empowering Local Action through Neo-Endogenous Development; The Case of LEADER in England. *Sociologia Ruralis*, Vol 56, Nr 3.
- Cruickshank, J. (2017): Local hegemonies resisting a green shift and what to do about it: The introduction of a regional park in southern Norway. *Journal of Environmental Policy and Planning*.
- Cruickshank, J. (2016): Is culture-led redevelopment relevant for rural planners? The risk of adopting urban theories in rural settings. *International Journal of Cultural Policy*. DOI: 10.1080/10286632.2016.1178732
- Dryzek, J., & Stevenson, H. (2011). Global democracy and earth system governance. *Ecological Economics*, 70(11), 1865–1874
- Hidle, K., Cruickshank, J. & Nesje, L.M. 2006. Market, commodity, resource, strength. -Logics of Norwegian rurality. *Norwegian Journal of Geography* Vol. 60 (3), 189-198.
- KMD(2015): Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging. Vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015. Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Schucksmith, M. (2010) Disintegrated Rural Development? Neo-endogenous Rural Development, Planning and Place-Shaping in Diffused Power Contexts. *Sociologia Ruralis*, Vol 50, Nr 1.
- Boelens, L., de Roo, P.G. & de Roo, G., (2014) Planning of undefined becoming: First encounters of planners beyond the plan. *Planning Theory*, pp.1–26.
- Deacon, B. (2004). Under construction: Culture and regional formation in south-west England. *European Urban and Regional Studies*, 11(3), 213–225. doi: 10.1177/0969776404044018
- de Roo, P.G. & de Roo, G., (2010) Being or Becoming? That is the Question! Confronting Complexity with Contemporary Planning Theory. In G. de Roo, P. G. de Roo, & E. A. Silva, eds. *A Planners Encounter With Complexity*. Surrey, pp. 19–40.
- Hess, M. (2004). ‘Spatial’ relationships? Towards a reconceptualization of embedded ness. *Progress in Human Geography*, 28(2), 165–186. doi: 10.1191/0309132504ph479oa
- Krueger, R. (2010) Smart growth and its discontents: an examination of american and european approaches to local and regional sustainable development. *Documents d’anàlisi Geogràfica*, 56 (3): 409-433.
- Lagendijk, A. (2007). The accident of the region: A strategic relational perspective on the construction of the region’s significance. *Regional Studies*, 41(9), 1193–1208. doi: 10.1080/00343400701675579
- Pike, A., Rodríguez-Pose, A. Og Tomaney, J. (2017) *Local and Regional Development*. Routledge, London.
- Regionplan Agder 2020 (2010) Med overskudd til å skape. <http://www.regionplanagder.no/media/6307599/Regionplan-Agder-2020-norsk-.pdf>
- Regionplan Agder 2020 (2015) Besøk Agder 2030, del av Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder, vedtatt av fylkestingene 16./17. juni 2015
- Setesdal regionråd (2014) Regional utviklingsplan for Setesdal 2020. <http://setesdalregionrad.custompublish.com/regional-utviklingsplan-setesdal-2020.310898.no.html>

Fra: Jørn Andreas Cruickshank (jorn.cruickshank@uia.no)

Sendt: 21.08.2018 08:59:07

Til: Rita Hansen

Kopi: Knut Hidle (Knut.Hidle@uib.no); Gro Marit Grimsrud (Gro.Grimrud@uni.no)

Emne: RFF-søknad

Vedlegg: Prosjekt RFF2.docx

Hei Rita

Gratulerer med stilling som daglig leder for RFF etter Signe og takk for godt møte i regionplan-gruppa for attraktive steder i går. Jeg vet ikke om du er kjent med at vi ved UiA før sommeren jobbet med en søknad til Regionale forskningsfond om bærekraftig utvikling i distriktene, hvor tanken var å se på hvordan SRR arbeider og kan arbeide med denne tematikken? Vi kunne godt tenke oss å ha et møte med dere 4-5 september for å diskutere forankring av et slikt prosjekt hos dere, nå når du har tatt over som daglig leder. Hvordan passer det?

Jørn Cruickshank

PS! Legger ved en revidert søknad, så du kan se hva vi har tenkt

Fra: Øvreås, Kjellaug (fmavkov@fylkesmannen.no)

Sendt: 23.08.2018 15:39:23

Til: Rita Hansen

Kopi:

Emne: IGW 2019

Vedlegg: IGW 2019 - tema for Norges deltakelse_14aug18.pdf

Kan du tenke deg å delta i ressursgruppa? Jeg skal gi tilbakemelding til prosjektleder i Fjellnettverket senest 27. august.

Norge skal delta med stand på IGW (Internationale Grüne Woche Berlin) fra 18. – 27. januar 2019.

I år er det Trøndelag, Nord-Norge og Fjell Norge som har fått tildelt plass på standen. Som du vet er Setesdal med i Fjellnettverket.

Matkontaktene hos fylkesmennene i de berørte fylkene (Oppland, Hedmark, Buskerud, Telemark og Aust-Agder) hadde møte på tirsdag.

Prosjektet IGW Fjell Norge er organisert med et styre, en arbeidsgruppe og en ressursgruppe.

Ressursgruppa har følgende arbeidsoppgaver:

Ansvar for å foreslå deltakere til messa i eget fylke ut fra visse kriterier. Dette arbeidet skal gjøres i samarbeid med partnerskapet i eget fylke, dvs. Innovasjon Norge Agder, Aust-Agder fylkeskommune og Fylkesmannen i Aust-Agder.

Delta på utstillersamling som vil være 23. – 24. oktober.

Arbeide med presse for bedrifter fra eget fylke og Fjell Norge som region.

15. sept. frist for å ha bedrifter fra eget fylke på plass.

22. nov. pressearbeid på plass

Jeg tror det blir kun telefonmøter i ressursgruppa.

Kriterier for utvelgelse av bedrifter:

25 bedrifter vil få være med til IGW, 5 fra hvert fylke (hvis vi klarer å finne så mange aktuelle bedrifter i regionen)

2-3 lokalmatprodusenter

1-2 opplevelsesbedrifter

1 kokk

1 lærling

Bedriftene som deltar på IGW Fjell Norge skal representere Norge, Fjell Norge og seg selv. De skal ha potensialet for vekst, evne og lyst til å tenke utvikling, være solide og drive lønnsomt.

De skal ha tilgjengelige produkter/opplevelser. De skal ha evner og ønske om å samarbeide med andre. Det vil være et pluss at de er medlem i et destinasjonsselskap, bedriftsnettverk eller produsentnettverk. De må ha vilje og tid til å delta på IGW for bedre synliggjøring og nettverksbygging. De bør ha erfaring fra å stå på messe. Det er ønskelig, men ikke krav om, at de snakker tysk

Bedriftene som deltar må selv betale alle sine utgifter med å delta på IGW, men får et tilskudd på kr 10 000. Dette beløpet vil dekke fly tur/retur Berlin og overnatting i Berlin.

Dersom du har spørsmål eller lurer på noe ta kontakt.

Håper du kan ta på deg jobben i ressursgruppa.

Med hilsen

Kjellaug Øvreås

fagdirektør

Landbruksavdelingen

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Tlf: 37 01 75 99 ◦ Mob: 920 15 559

fylkesmannen.no/av

OBS: Ikke send fortrolig informasjon på e-post, bruk [sikker melding](#)

Til deltakerregionene IGW 2019

TEMA FOR NORGES DELTAKELSE PÅ IGW 2019

Norges deltakelse på Internationale Grüne Woche (IGW) i Berlin har som overordnet mål å bidra til å utvikle Norge som anerkjent mat- og reiselivsnasjon med tydelig lokal og regional identitet. I det inngår det å styrke omdømmet til norsk landbruk, norsk mat og Norge som reiselivsdestinasjon. Deltakelsen skal stimulere til næringsutvikling, samarbeid, nettverk og nyskaping på tvers av regionale- og næringsmessige grenser. I tillegg skal deltakelsen på IGW gi muligheter for læring gjennom profilering, markedsføring og testsalg av norske produkter i et viktig internasjonalt marked.

Den norske deltakelsen består av en egen paviljong med regionale avdelinger og felles profilering gjennom en restaurant- og reiselivsdel. Med utgangspunkt i dette arrangeres det også en egen næringslivsdelegasjon og en egen temadag med bred deltakelse knyttet til regional utvikling innen mat- og reiselivsområdet.

TEMA IGW 2019

Det strategiske fundamentet for den norske deltakelsen på IGW er forankret i Landbruks- og matdepartementets strategi for reiseliv basert på ressursene i landbruket og reindrifta («Opplevelser for ein kvar smak») fra 2017.

Delmål 1 i denne strategien er å gjøre Norge internasjonalt anerkjent som matnasjon med tydelig lokal og regional identitet. Dette ligger allerede inne som et overordnet mål for IGW-satsingen, og har vært bærende tema for tidligere IGW-deltakelse.

For 2019 er det fra Landbruks- og matdepartementets side et prioritert ønske om et tydeligere fokus på Delmål 2 i strategien; ***opplevelser og aktiviteter i landbruket og reindrifta som bidrag til å utvikle Norge til et attraktivt reisemål.***

Landbruket og reindrifta har allerede en rekke reiselivsvirksomheter som er knyttet til natur- og kulturbaserte opplevelser. En økende etterspørsel etter denne type produkter krever et mer systematisk arbeid med utvikling av produkter og tilbud som kan bidra til økt lønnsomhet for virksomhetene. Et sentralt stikkord her er bedre bruk og utnytting av utmarksressurser.

Tre regioner er valgt ut til å presentere Norge på den norske paviljongen under IGW 2019; Fjell-Norge, Trøndelag og Nord-Norge.

I den videre utvelgelsen av regionale deltakere/utstillere er det i tråd med Delmål 2-strategien ønskelig at følgende elementer blir representert:

- Mat- og reiselivsopplevelser basert på utmarksressurser.
- Mat- og reiselivsopplevelser med utgangspunkt i de 46 [nasjonalt utvalgte](#) kulturlandskapene i jordbruket.
- Produksjon og aktiviteter som åpner for utvikling av landbruks og reindriftsressurser i reiselivssammenheng.
- Synliggjøring av allerede etablerte mat-, kultur- og temabaserte destinasjoner.

Det stilles dessuten krav om de regionale deltakerne representere produktkvalitet og har evne til å innta en tydelig vertskapsrolle både hjemme og ute. Bærekraft er både et premiss for deltakelse og konkurransefortrinn, dvs at bedriftene som deltar bidrar til økonomiske-, miljø- og samfunnsmessige effekter.

Regiondag

Det vil under IGW i Berlin også bli arrangert en egen **regiondag** der målgruppen er aktører og beslutningstakere knyttet til næringsutvikling i de respektive regionene. Regiondagen under IGW 2019 vil temamessig også ta utgangspunkt i det strategiske grunnlaget, med «hvordan opplevelser fra landbruket og reindrifta kan bidra til å utvikle Norge til et attraktivt reisemål» som hovedtema. Endelig dato for regiondagen vil bli fastsatt senere.

I tråd med tidligere år vil Innovasjon Norge etter oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet stå for prosjektledelsen og koordineringen av den norske deltakelsen på IGW.

Med vennlig hilsen

Innovasjon Norge
Bernt Ellingsen
Prosjektleder IGW 2018

Fra: Rita Hansen (rita.hansen@setesdal.no)
Sendt: 07.08.2018 11:52:55
Til: 'kjeggar@ostfoldfk.no'; 'axel.rod@kmd.dep.no'; 'ais@oppland.org'; 'Lisbeth.Nylund@kmd.dep.no'
Kopi:

Emne: Ad prosjektsøknad MARA - Monitoring Committee of the Baltic Sea Region
Vedlegg: Hørsamning - søknad om deltaking i MARA-prosjektet.docx;Interreg_BSR_Promotion_MARA_final_1-2.pdf
Hei,

Dere er oppgitt som representanter i Monitoring Committee of the Baltic Sea Region, som skal vurdere prosjektsøknader 19. og 20. september 2018.

Setesdal regionråd er med som en av 12 partnere i MARA-prosjektet: **MARA -Mobility and Accessibility in Rural Areas – New approaches for developing mobility concepts in remote areas.**

Styret i Setesdal regionråd har behandlet MARA-prosjektet som egen sak – se vedlegg – og styret gav sin fulle støtte. Styret har også fått flere orienteringer om MARA-prosjektet, og det er godt forankret. Selv er jeg nytilsatt daglig leder i Setesdal regionråd, men hadde gleden av å arbeide tett med hele søknadsprosessen.

Prosjektet vil støtte opp under Regional utviklingsplan Setesdal 2020 og handlingsprogram 2017-2020 med mål om økt attraktivitet og at det skal være godt å arbeide, bo, drive virksomhet og besøke Setesdal.

Vi har et ungdomsprosjekt, Setesdal gründer og samfunnsutvikling (SGoS) som fra oppstart av, og særlig gjennom ungdomsråd-etableringa, har synliggjort behovet for bedre mobilitet og ønske om transport-tilbud som muliggjør økt deltakelse i aktiviteter lokalt, til tilbud i mellom kommunene, og til og fra byen. Et prosjekt som MARA vil være et tiltak som kan utløse og konkretisere utprøving av slike tilbud i distriktet. Vår inngang til prosjektet er å se på transport og digitale løsninger for økt mobilitet til personer som ikke disponerer bil.

Ta gjerne kontakt om dere trenger mer informasjon.

Vi håper på en positiv behandling av søknaden!

Med vennlig hilsen

Bjørn A. Ropstad, styreleder Setesdal regionråd
Rita Hansen, dagleg leiar Setesdal regionråd

Vedlegg:
Kort presentasjon av MARA-prosjektet utarbeidet av s.Pro - sustainable projects GmbH, Berlin
Styresak – deltakelse i MARA-søknad

E Rita.Hansen@setesdal.no
Setesdal regionråd Kommunehuset 4747 Valle
E post@setesdal.no | T: 37 93 75 00 | Org nr: 981 543 556

- ett samarbeid mellom kommunane Bykle | Valle | Bygland | Evje og Hornnes www.setesdal.no

Project: MARA - Mobility and Accessibility in Rural Areas – New approaches for developing mobility concepts in remote areas

Programme specific objective - 3.2: Accessibility of remote areas and areas affected by demographic change.

CHALLENGES

faced by rural areas of the Baltic Sea Region:

- Population decline/demographic change
- Seasonal fluctuation of population/tourists
- Expensive public transport
- Car dependent lifestyle
- Many stakeholders involved
- Lack of using digital solutions

MARA's answers:

The project MARA aims to **improve the accessibility and mobility in touristic remote areas of the BSR** by increasing the capacity of transport actors. MARA aims to crosscheck the **actual mobility demand** of residents and tourists with current mobility offers. A “Population Mobility Monitor” that is based mainly on mobile phone data and will reveal seasonal and daily mobility patterns is one means to do so.

By improving existing services, developing and testing **innovative sustainable mobility solutions** for remote areas, the project aims to **increase the capacity of regional and local transport actors to address the multifaceted mobility needs**.

MARA pilot cases include the development and testing of **e-bike and e-cargo bike sharing** in Norway and Latvia, the improvement - thanks to digitalization - of a **call-a-bus system** in Germany and the development of **waterways** as an alternative to road transport in Russia.

Strengths of MARA:

- ✓ Focus on **capacity building**: Regions and transport actors are not only developing but also jointly piloting tailor-made innovative mobility solutions for rural areas.
- ✓ **Long-term political impact**: Mobility solutions are fed into strategic planning instruments like spatial plans. That's why the EUSBSR Horizontal Action Coordinator for “Spatial Planning” has awarded the Flagship Status to MARA.
- ✓ A **partnership from all around the Baltic Sea** including Russia and Norway ensures a wide coverage of different kinds of remote areas (mountainous, nature protection, coastal, forest).

12 project partners:

- Ministry of Energy, Infrastructure and Digitalization Mecklenburg-Vorpommern (LP)

- Finnish Environment Institute

- Swedish Transport Administration;
- Dalarna University

- Białystok University of Technology;
- Hajnówka District

- University of Tartu

- Setesdal Regional Council

- Vidzeme Planning Region

- Vilnius Gediminas Technical University

- Petrozavodsk City Administration;
- Tourist Information Center of the Republic of Karelia

Samarbeidsavtale mellom Destinasjon Hovden og Setesdal Regionråd

"Visit Setesdal"

1. Formål - oppdraget:

Den viktigste funksjonen i tjenestene er utviklingen, gjennomføringen og koordineringen av felles tiltak, markedsføring og salg av Setesdal som turist destinasjon.

Under Setesdals ligger de fire kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle. I markedsføring ligger både sommer og vinter, med størst prioritet på sommer.

1.1 Oppgaver:

- Bygge merkevaren Setesdal – Setesdal som attraktivt reisemål og reiserute
- Planlegging og gjennomføring av felles kompetansetiltak (bookingsystem-/opplæring, guidekurs, osv.)
- Utvikle og gjennomføre felles vertskaps- og produktutviklingsprosjekter (f.eks. sykkelturisme, helseturisme, vertskapsfunksjoner - funksjonæropplæring, nettsideoppdatering og opplæring, osv.)
- Tilrettelegge /planlegge og initiere felles infrastruktur / systemdrift (i-kiosk, IP-soner, banner, (digitale)-infotavler, profileringstiltak og tilfredsstillende kommunikasjonsteknologi.
- Utforming - strategiske dokument / planer for fellestiltak markedsføring – synliggjøring - posisjonering av Setesdal vs strategiske samarbeidsparter
- Profilutvikling – fornying av Setesdalsprofilen - kommunikasjonsplan
- Kunnskapsformidling - markedsinformasjon (gjestestatistikk, trender/kampanjer – kundeundersøkelser osv.)
- Representasjon / koordinering - samordningsfunksjoner for destinasjonene i Setesdal (internt) og eksterne samarbeidspartnere som feks – Innovasjon Norge, Visit Sørlandet og andre.
- Praktisk tilrettelegging / igangsetting og oppfølging av fellestiltak (f.eks. bannerprosjekt)
- Prosjektinitiering - / prosjektledelse inkl. arbeid med ekstern (del-) finansiering.
- Tilrettelegge for regionale FOU-prosjekter relatert til reiselivsnæringene
- Kommunikasjon og samhandling med reiselivsaktører internt og eksternt.

- Ansvar for årsplan-, budsjett – halvårsrapportering (egenevaluering)
- Organisere og styre et markedsråd sammensatt av 1 representant fra hver kommune (Bykle, Valle, Bygland, Evje) som skal gi innspill til markedsplan mv.

2.2. Rammeavtalen inkluderer kostnader til

- Utgivelse av årlig publikasjon – turistinformasjonsbrosjyre Setesdal sommer
- Drift av Setesdal.com basert på ny systemplattform

2. 3. Kostnadsfordeling:

- Retningsgivende fordeling av rammen; 60 (personalkost.) / 40 (utlegg/utgifter/drift)
- En forventer også supplerende inntekter fra fellessatsinger /ekstern prosjektfinansiering og ev. støtte fra regionrådet og andre til prosjekter og nye tiltak etter nærmere avtale/konkrete prosjekter.

4. Avtalens omfang:

- Avtalen løper for minimum 3 årsperiode med start 01.01.2014 og mulighet til forlengelse.

5. Godtgjørelse for tjeneste kjøpet

- Tjenestene godtgjøres med 1 million, 1 000 000 kr. ex. mva pr år.
- Destinasjon Hovden AS fakturerer Setesdal Regionråd pr. 01.01 og 01.07 med halve beløpet.

6. Finansiering av spesielle prosjekt.

Utvikling, gjennomføring og finansiering av spesielle prosjekt utenfor rammene i avtalen vil i hvert tilfelle avtales med Setesdal Regionråd og Destinasjon Hovden før prosjektet settes i gang.

7. Ansvarlige kontaktpersoner.

Setesdal Regionråd: daglig leder
Destinasjon Hovden: daglig leder

8. Konflikter.

Dersom det oppstår konflikter om innholdet og kvaliteten på leveransen i avtalen. Skal dette forsøkes løst mellom partene. Dersom partene ikke kommer til enighet innen rimelig tid skal saken legges fram for Regionrådet for videre behandling.

Hovden / Valle i Setesdal, 1.1.2014

Destinasjon Hovden

Svein Hjorth Olsen
Styreleder

Setesdal Regionråd

Tarald Myrum
styreleder

Nettverk Setesdal

Evje 22.08.2018

Til
Professor Ingrid Lund
Universitetet i Agder
Epost: ingrid.lund@uia.no

Intensjon om samarbeid og deltakelse i nasjonalt forskningsprosjekt om inkluderende praksis i arbeid mot mobbing fra barnehage til Universitet

Viser til Deres invitasjon til samarbeid og deltakelse i et unikt nasjonalt forskningssamarbeid om inkluderende praksis i arbeid mot mobbing fra barnehage til Universitet.

Kommunene i Setesdal med barnehager og skoler er interesserte og positive til å delta i dette forskningssamarbeidet. Det er samtidig ønske om mer informasjon om innhold og forpliktelser i et slikt samarbeid.

Med bakgrunn i dette gir de fire kommunene og Setesdal regionråd en tilbakemelding om at de har intensjon om samarbeid og deltakelse i dette forskningsprosjektet.

Setesdal regionråd vil komme tilbake til eventuelle midler medio november 2018 når innhold og finansiering av forskningsprosjektet er mer klart.

Med hilsen

Bjørn Ropstad
Leder Setesdal regionråd

Leiv Rygg Langerak
Nestleder Setesdal regionråd

PS 58/18 Delegerte saker

AS SETESDØLEN
Raubekk
4745 BYGLAND
E-post:

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Evje og Hornnes

Vår ref.:
2018/55-2

Sakshandsamar:
Runar Granheim
runar.granheim@setesdal.no

Dato
06.08.2018

Delegasjonssaknr.: 30/18

Støtte til Setesdølen,- storavis til Naturligvis

Syner til søknad på e-post til Bjørn Ropstad, styreleiar i Setesdal regionråd, datert 28.05.18 om 50.000 til «storavis» knytta til Naturligvis på Evje 17-19.august. Denne utgåva blir utgjeve i eit utvida opplag og vil nå mange lesarar i regionen. Me har tru på at Setesdal og fokus på landbruk og andre positive aktivitetar kan kome godt fram i ei slik storavis. Regionrådet har også invitert Setesdal Gründer og Samfunnsutvikling til å bli med å støtte denne utgjevinga med 50 % av beløpet då dette også gjev gode moglegheiter til å marknadsføre dette prosjektet.

Administrativt vedtak:

I medhald av delegert fullmakt gjev dagleg leiar **25.000** i støtte til Setesdølen for utgjeving av storavis knytta til landbruksmessa «Naturligvis». Støtta hentast frå Regionalt næringsfond. Setesdal Grunder og Samfunnsutvikling støttar avisa med tilsvarende beløp.

Ver grei å oppgje kontonummer for utbetaling.

Med helsing
Setesdal regionråd

Rita Hansen
Dagleg leiar

Runar Granheim
Rådgjevar

Tilsegnet er godkjent elektronisk og sendast utan signatur.

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast dagleg leiar i fondet innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunngjeving de har for klaga.

Stadfesting av mottaking av løyving – ev utfyllande opplysingar:

Vi gjer merksam på at vi rapporterar alle løyvingane frå regionalt næringsfond til Kommunal og regionaldepartementet og at det difor er viktig at du som mottakar gir ev. tilleggsopplysingar som trengst i høve EØS-regelverket, sjå nedanfor.

EØS-reglar for offentleg støtte og løyvingar frå regionalt næringsfond

Løyvinga er i høve reglar om bagatellmessig støtte, jf Kommisjonsforordning (EF) nr 1998/2006 av 15.des 2006 om bruk av EF-traktaten sin artikkel 87 og 88, publisert i EU Tidende 28.12.2006 nr L379. I følgje desse reglane kan støttemottakar / verksemd ikkje motta meir enn til saman 200 000 Euro over eit tidsrom på 3 rekneskapsår frå samlege støttekjelder. Tilbodet om løyving føreset at ei ikkje kjem i konflikt med denne regelen.

Verksemd eller støttemottakar er ansvarleg for at alle offentlege subsidier eller tilskott ikkje overstig 200 000 Euro (for tida ca 1,5- 1,6 mill NOK – avhengig av kronekursen) til saman i løpet av dei siste tre rekneskapsåra. Som støttemottakar må du sende skrifteleg eller elektronisk stadfesting på at det ikkje er motteke tilbod om annan bagatellmessig støtte i inneverande og de to føregåande rekneskapsåra – eller oppgie motteken støtte (beløp, støttekjelde, tidspunkt for tilbod). Ved eventuelle nye søknader om offentleg støtte (uansett støttekjelde) har støttemottakar plikt til å opplyse om tidlegare tilskott dei 3 siste rekneskapsår frå tilbodstidspunkt.

Svar på tilbod om løyving - frist:

Vi syner til tilsagnet om løyving med vilkår og reglane som er referert til EØS-regelverket. Vi ber om tilbakemelding og stadfesting på om du tek imot løyvinga – samt ev. opplysingar om støtte siste 3 år jf. EØS-regelverket.

Svar utbes innan ein månad får dato. Du kan svare elektronisk eller pr post.

VALLE KOMMUNE
Postboks 4
4747 VALLE
E-post:
Vicky.Norvik@valle.kommune.no

Offentleglovas § 14

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:
2018/25-6

Sakshandsamar:
runar.granheim@setesdal.no

Dato
13.08.2018

Delegasjonssaknr.: 31/18

Administrativt vedtak, støtte til MFT-sertifisering for verksemder i Setesdal 2018

Setesdal regionråd ynskjer å stimulere til at næringslivet i Setesdal held fokus på miljø og berekraft,- både for å behalde merket for «Bærekraftig reisemål», men også i eigen kraft,- gjennom fokus på miljø tek ein vare på naturen og andre ressursar ein nyttar i si verksemd. Me har tru på at fokus på berekraft også gjev eit betra økonomisk resultat. Gjennom eit samarbeid med stiftinga Miljøfyrtårn ynskjer me å bidra til at fleire verksemder i Setesdal blir miljøsertifiserte ila 2018.

Administrativt vedtak:

I medhald av delegert fullmakt gjev dagleg leiar kvar verksemd som Miljøfyrtårn-sertifiserast i 2018 støtte i form av å dekke 50% av direkte kostnader knytta til dette. Regionrådet dekkar også konsulent og sertifisørs reiser og hotellopphald i høve dette arbeidet.

Støtta hentast frå **ansvar 5301, prosjekt 455**, som har ei samla ramme på 100.000. Midlene er henta frå fond øyremerket til dette arbeidet, jfr PS 87/15.

Verksemnda sendar kopi av fakturaer, - og får støtte på 50 % av beløpet, under føresetnad at verksemnda faktisk blir Miljøfyrtårnsertifisert, og at verksemnda har følgd opplegg i regi av Setesdal regionråd.

Med helsing
Setesdal regionråd

Rita Hansen
dagleg leiar

Runar Granheim
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk, og sendast utan signatur.

SØLVGARDEN HOTELL &
FERIESENTER AS
Setesdalsvegen 3218
4748 RYSSTAD
E-post:

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:
2015/76-20

Sakshandsamar:
runar.granheim@setesdal.no

Dato
24.08.2018

Delegasjonssaknr.: 32/18

Svar på søknad om tilskot til ny heimeside,- Sølv garden

Syner til søknad datera 11.06.18, om tilskot til ny heimeside.

Administrativt vedtak:

I medhald av delegert fullmakt løyver dagleg leiar **15.000** kr i tilskot til ny heimeside. Denne støtta kan gå til å innkjøp av heimeside (Idium) og til dekking av konsulent, som skissert i søknaden. 15.000 utgjør då litt i overkant av 30% av investeringsbehovet, som er på 47.000. Me ser at det er viktig å ha heimesider som fungerer godt på alle plattformar, - då spesielt dei mobile.

De får altså ikkje støtte til eige arbeid med heimesidene,- fordi me meiner at dette er reine driftskostnader som ei kvar verksemd, spesielt i reiselivet, må reikne med.

Me har også stor pågang i søknader om midlar frå Regionalt næringsfond, som dessverre ikkje er som Sareptas krukke,- og må difor prioritere så godt me kan mellom fleire gode tiltak i regionen.

Med ynskje om lukke til vidare.

Ver grei å oppgje kontonummer for utbetaling. Med helsing
Setesdal regionråd

Rita Hansen
dagleg leiar

Runar Granheim
rådgjevar

Godkjent elektronisk og sendt utan signatur.

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast dagleg leiar i fondet innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunngjeving de har for klaga.

Stadfesting av mottaking av løyving – ev utfyllande opplysingar:

Vi gjer merksam på at vi rapporterer alle løyvingane frå regionalt næringsfond til Kommunal og regionaldepartementet og at det difor er viktig at du som mottakar gir ev. tilleggsopplysingar som trengst i høve EØS-regelverket, sjå nedanfor.

EØS-reglar for offentleg støtte og løyvingar frå regionalt næringsfond

Løyvinga er i høve reglar om bagatellmessig støtte, jf Kommisjonsforordning (EF) nr 1998/2006 av 15.des 2006 om bruk av EF-traktaten sin artikkel 87 og 88, publisert i EU Tidende 28.12.2006 nr L379. I følgje desse reglane kan støttemottakar / verksemd ikkje motta meir enn til saman 200 000 Euro over eit tidsrom på 3 rekneskapsår frå samlege støttekjelder. Tilbodet om løyving føreset at ei ikkje kjem i konflikt med denne regelen.

Verksemd eller støttemottakar er ansvarleg for at alle offentlege subsidier eller tilskott ikkje overstig 200 000 Euro (for tida ca 1,5- 1,6 mill NOK – avhengig av kronekursen) til saman i løpet av dei siste tre rekneskapsåra. Som støttemottakar må du sende skrifteleg eller elektronisk stadfesting på at det ikkje er motteke tilbod om annan bagatellmessig støtte i inneverande og de to føregåande rekneskapsåra – eller oppgie motteken støtte (beløp, støttekjelde, tidspunkt for tilbod). Ved eventuelle nye søknader om offentleg støtte (uansett støttekjelde) har støttemottakar plikt til å opplyse om tidlegare tilskott dei 3 siste rekneskapsår frå tilbodstidspunkt.

Svar på tilbod om løyving - frist:

Vi syner til tilsagnet om løyving med vilkår og reglane som er referert til EØS-regleverket. Vi ber om tilbakemelding og stadfesting på om du tek imot løyvinga – samt ev. opplysingar om støtte siste 3 år jf. EØS-regelverket.

Svar utbes innan ein månad får dato. Du kan svare elektronisk eller pr post.

BRATT FRILUFTSLIV AS
c/o Erik Arntsen Vragesløyfen 67
4625 FLEKKERØY
E-post:

Off.lova § 13, jf. fvl. § 13. 2. ledd,
underlagt teieplikt

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:
2018/58-3

Sakshandsamar:
runar.granheim@setesdal.no

Dato
28.08.2018

Delegasjonssaknr.: 34/18

Svar på søknad om støtte til Vinter-forprosjekt

Syner til søknad datert 20.08.18 (søk.nr 2018-0023) om støtte til forprosjekt til å utvikle ei vinter-rute knytta til Viaferrataen i Valle,- der målet å utvikle eit heilårs tilbod til klatrarar. Forprosjektet vil avdekke behov og ressursar. Det vert søkt om 75.000 kr,- 50% av prosjektkostnader for 2018. Totalt er prosjektet (estimert) kostnadsbereikna om lag 1.850.000. Prosjektet fell også saman med arbeid med bedriftsnettverk («ViaValle») og ynskje om samarbeid med lokalt næringsliv, folkehøgskulen mfl.

Administrativt vedtak:

I medhald av delegert fullmakt løyver dagleg leiar **40.000,-** til dette prosjektet. Støtta kan gå til eige arbeid, tenestekjøp, møter med moglege samarbeidspartnarar m.m. Løyvinga blir dekt frå regionalt næringsfond, ansvar 5303.

Me ber samstundes søkar om å vurdere også å søke om støtte frå Valle kommune,- utan at det ligg nokre føringar frå oss i handsaming der.

Tilskottet vert utbetala etter stadfesta prosjektrekneskap. Ver grei å oppgje kontonummer for utbetaling.

Med helsing
Setesdal regionråd

Rita Hansen
dagleg leiar

Runar Granheim
rådgjevar

Godkjent elektronisk.

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast dagleg leiar i fondet innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunngjeving de har for klaga.

Stadfesting av mottaking av løyving – ev utfyllande opplysingar:

Vi gjer merksam på at vi rapporterer alle løyvingane frå regionalt næringsfond til Kommunal og regionaldepartementet og at det difor er viktig at du som mottakar gir ev. tilleggsopplysingar som trengst i høve EØS-regelverket, sjå nedanfor.

EØS-reglar for offentleg støtte og løyvingar frå regionalt næringsfond

Løyvinga er i høve reglar om bagatellmessig støtte, jf Kommisjonsforordning (EF) nr 1998/2006 av 15.des 2006 om bruk av EF-traktaten sin artikkel 87 og 88, publisert i EU Tidende 28.12.2006 nr L379. I følgje desse reglane kan støttemottakar / verksemd ikkje motta meir enn til saman 200 000 Euro over eit tidsrom på 3 rekneskapsår frå samlege støttekjelder. Tilbodet om løyving føreset at ei ikkje kjem i konflikt med denne regelen.

Verksemd eller støttemottakar er ansvarleg for at alle offentlege subsidier eller tilskott ikkje overstig 200 000 Euro (for tida ca 1,5- 1,6 mill NOK – avhengig av kronekursen) til saman i løpet av dei siste tre rekneskapsåra. Som støttemottakar må du sende skriftleg eller elektronisk stadfesting på at det ikkje er motteke tilbod om annan bagatellmessig støtte i inneverande og de to føregåande rekneskapsåra – eller oppgie motteken støtte (beløp, støttekjelde, tidspunkt for tilbod). Ved eventuelle nye søknader om offentleg støtte (uansett støttekjelde) har støttemottakar plikt til å opplyse om tidlegare tilskott dei 3 siste rekneskapsår frå tilbodstidspunkt.

Svar på tilbod om løyving - frist:

Vi syner til tilsagnet om løyving med vilkår og reglane som er referert til EØS-regelverket. Vi ber om tilbakemelding og stadfesting på om du tek imot løyvinga – samt ev. opplysingar om støtte siste 3 år jf. EØS-regelverket.

Svar utbes innan ein måned får dato. Du kan svare elektronisk eller pr post.

PS 59/18 Drøfting/orienteringssaker

Bykle kommune
Valle kommune
Evje og Hornnes kommune

Vår ref.: 2017/202-13	Sakshandsamar: Leiv Rygg Langerak leiv.rygg@bygland.kommune.no	Dato 19.06.2018

INTERKOMMUNALT SAMARBEID I SETESDAL - VEGEN VIDARE

Interkommunalt samarbeid kommunane i mellom i Setesdal har synt at slikt samarbeid har to sider.

- Det er krevjande å støtte kryssande interesser frå dei ulike kommunane. Dette gjev styringsutfordringar.
- Slikt samarbeid er jamt over vellukka i høve kompetanse og kvalitet på tenester.

Samla sett meiner Bygland kommune at det interkommunale samarbeidet har vore, og er, vellukka. På fleire felt ser vi at vi ville hatt svært store utfordringar med å løyse oppgåvene våre om vi ikkje kunne ha løyst dei i samarbeid.

Etter alt å døme vil kommunane i Setesdal møte fleire utfordringar i tida frametter som det vil vere krevjande å løyse på eiga hand. Dette går både på å møte aukande kompleksitet og stadig strengare krav til ulike kommunale tenester, og det går på kommuneøkonomien der vi truleg vil måtte stramme inn også i åra frametter.

Kommunestyret i Bygland meiner det vel vere ein riktig strategi å søke å løyse utfordringane ved interkommunalt samarbeid. Vi meiner det er på tide at kommunane i Setesdal Regionråd drøfter dette, med sikte på å gjennomføre eit prosjekt der vi først identifiserer område som vi bør inngå interkommunalt samarbeid på, og med utgangspunkt i det startar eit eller fleire prosjekt for å gjennomføre interkommunalt samarbeid på det eller dei mest aktuelle områda.

Interkommunalt samarbeid er, som de veit, ikkje eit eintydig omgrep. Det varierer frå god kommunikasjon og fagleg samarbeid på det uformelle plan til oppretting av eigne einingar som yter tenester til fleire kommunar. Kva som er formålstenleg på ulike område varierer.

Som døme på kva vi tenkjer kan vere aktuelt vil vi nemne støttefunksjonane post, sak arkiv, sentralbord og lønn. Ein må sjølv sagt sjå inn i desse områda, men vi meiner det på desse områda vil kunne gå å få fagleg sterkare tenester som er mindre sårbar for utskifting av nøkkelpersonell om vi samlar våre ressursar på dette. Dette er og område som det betyr lite for tenestetilbodet til innbyggjarane våre om vi opprettar t.d. felles kontor på desse områda.

Om ein og skulle lukkast i å frigjere ressursar på eit område vil det gje høve for oss til å setje dei ressursane inn på andre område, noko som truleg vil vere ein stor føremon i åra framover.

Dei interkommunale samarbeida vi alt har etablert har diverre gjort at arbeidsplassane i dei interkommunale samarbeida har blitt skeivt fordelt mellom kommunane. Skal ein lukkast i eit slikt vidare arbeid må det vere ein føresetnad at ein både sikrar tenestetilbodet i kvar kommune, men og at ein får ein god fordeling av interkommunale arbeidsplassar.

Bygland kommunestyre ber dykk difor om å drøfte om det kan vere interessant for dykk å gå inn i eit slikt arbeid. Vi kjem til å ta det opp i første styremøte i Setesdal Regionråd til hausten, og vi ser fram til ein god og fruktbar diskusjon om dette.

Med helsing
Bygland kommune

Leiv Rygg Langerak
Ordfører

Kopi: Åseral kommune

Fra: Bjørn Ropstad (Bjorn.Ropstad@e-h.kommune.no)

Sendt: 27.06.2018 13.40.09

Til: Runar Granheim

Kopi:

Emne: Fwd: Om vidare utvikling av interkommunalt samarbeid

Vedlegg: Interkommunalt samarbeid i Setesdal - Veggen vidare.pdf;ATT00001.htm

Til info

Sendt fra min iPhone

Videresendt melding:

Fra: Leiv Rygg Langerak <leiv.r.langerak@bygland.kommune.no>

Dato: 19. juni 2018 kl. 13:48:34 CEST

Til: Jon Rolf Næss <Jon.Rolf.Naess@bykle.kommune.no>, Steinar Kyrvestad <Steinar.Kyrvestad@valle.kommune.no>, Bjørn Ropstad <Bjorn.Ropstad@e-h.kommune.no>, "oddmund.ljosland@aseral.kommune.no" <oddmund.ljosland@aseral.kommune.no>

Emne: Om vidare utvikling av interkommunalt samarbeid

Hei!

Vedlagt er brev til Bykle, Valle og Evje og Hornnes om vidareutvikling av interkommunalt samarbeid i Setesdal. Eg sender kopi til Åseral til orientering. Brevet har blitt orientert om i kommunestyret i Bygland og har tverrpolitisk støtte her.

Eg håper de finn det sopass interessant at vi kan ta dette opp til drøfting til hausten.

Med venleg helsing

Leiv Rygg

Ordfører

M +47 94 53 29 55 | **E** leiv.rygg@bygland.kommune.no

Bygland kommune Kommunehuset 4745 Bygland

E post@bygland.kommune.no | +47 37 93 47 00 | www.bygland.kommune.no

PROTOKOLL FRA FORHANDLINGSMØTE OM FORDELING AV KONSESJONSKRAFTINNTEKTER

Møtet fant sted på Fylkehuset mandag 28. mars 2014 kl 1300.

Fra Aust-Agder fylkeskommune møtte:

- fylkesordfører Bjørgulv Sverdrup Lund
- fylkesvaraordfører Jon Olav Strand,
- opposisjonens gruppeleder Tellef Inge Mørland
- ass. fylkesrådmann John G. Bergh (forhandlingsutvalgets sekretær).

Fra kommunene møtte:

- ordfører Jon Rolf Næss, Bykle kommune,
- ordfører Tarald Myrum, Valle kommune,
- rådmann Tallak Hoslemo, Bykle kommune (forhandlingsutvalgets sekretær).

- kommunestyremedlem Mari Mykland, Froland kommune hadde ikke anledning til å delta.

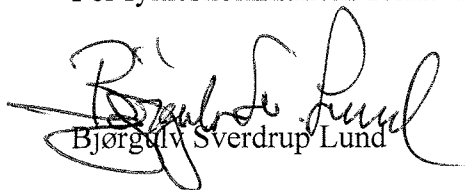
Forhandlingsutvalgene er enige om følgende anbefalte løsninger:

1. Aust-Agder fylkeskommune og kommunene som i dag er deltakere i Konesjonskraftfondet fortsetter som medlemmer av Konesjonskraftfondet for Aust-Agder IKS for en periode på 10 år fra og med 1.1 2020 til og med 31.12.2029.
2. Alle kommunene med unntak av Valle og Bykle kommuner skal tildeles inntekter tilsvarende alminnelig forsyning tillagt inntil 10 Gwh.
3. Valle og Bykle kommuner kan prioritere den rimeligste krafta innenfor det som til enhver tid er forbruket til alminnelig forsyning. Overskytende kraft utover forbruket til alminnelig forsyning skal fordeles med 90 % til fylkeskommunen og 10 % til vedkommende kommune.
4. Aust-Agder fylkeskommune forplikter seg for perioden fra 2020 til og med 2023 å avsette et årlig beløp på 10 % av fylkeskommunens konesjonsinntekter, til utbygging av rv 9.
5. Dersom det skjer endringer i strukturen for kommuner og fylkeskommuner som har betydning for denne avtalen, kan avtalen tas opp til ny vurdering.

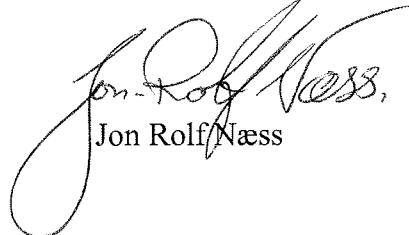
6. I avtalen for perioden fra 1.5.2010 til 31.12.2019 videreføres det årlige tilskuddet fra Aust-Agder fylkeskommune til Setesdal regionråd på 4 mill. kroner. Beløpet skal reguleres årlig i samsvar med utviklingen i konsumprisindeksen med basis i konsumprisindeksen for 2010.

Arendal 28.april 2014

For fylkeskommunens forhandlingsutvalg

Bjørgulv Sverdrup Lund

For kommunenes forhandlingsutvalg

Jon Rolf Næss

Fra: Runar Granheim (Runar.Granheim@setesdal.no)

Sendt: 28.08.2018 13.59.18

Til: Runar Granheim

Kopi:

Emne: Fordeling av konsesjonskraftinntekter

Vedlegg: Protokoll frå forhandlingsmøte om fordeling av konsesjonskraftinntekter.pdf

Med venleg helsing
Runar Granheim
Rådgevar Regionrådet

E Runar.Granheim@setesdal.no
Setesdal regionråd Kommunehuset 4747 Valle
E post@setesdal.no | T 48 20 36 64 |
M

Org nr: 981 543 556

- eit samarbeid mellom kommunane Bykle | Valle | Bygland | Evje og Hornnes www.setesdal.no

PS 60/18 Orientering ymse repr / utval

PS 61/18 Førespurnader

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Saksmappenr: 2006/861 - 34

Arkiv:

Sakshandsamar: Rita Hansen

Saksframlegg

Setesdal regionråd

Saksnummer	Utval	Møtedato
62/18	05.09.2018	Setesdal Regionråd - Styre

Møteplan 2019

Dagleg leiar tilrår:

Styret godkjenner møteplan som framlagt.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

Det er ønskjeleg å fastsette møtekalenderen tidleg av omsyn til kommunane og regionale aktørar/arrangement.

2. Saksopplysningar

Framlegg til datoar for styre- og representantskapsmøte vidarefører etablert praksis med onsdagar. Datoar / lengde på representantskapsmøte for andre interkommunale verksemder er tenkt avklåra i samband med drøftinga i møtet.

3. Vurderingar

Vedtak sendast til:

Valle, den 22.08.2018

Rita Hansen

dagleg leiar

1 Møteplan for 2019 styremøtesak 050918

MØTEPLAN - SETESDAL REGIONRÅD - 2019

	JAN	FEB	MARS	APRIL	MAI	JUNI	JULI	AUG	SEPT	OKT	NOV	DES
STYREMØTE REGIONRÅDET		6		3		19			4		6	18
REPRESENTANTSKAPSMØTE						19						18
RÅDMANNSMØTE												
Bykle kommunestyre												
Evje og Hornnes kommunestyre												
Bygland kommunestyre												
Valle kommunestyre												
Fylkesting												
Fylkesutval												

Med atterhald om evt. endringar undervegs

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og HornnesSaksmappenr: 2015/47 - 20
Arkiv:
Sakshandsamar: Runar Granheim

Saksframlegg

Setesdal regionråd

Saksnummer	Utval	Møtedato
63/18	05.09.2018	Setesdal Regionråd - Styre

Søknad frå Folkehøgskolen helse,- forprosjekt

Dagleg leiar tilrår:

Styret løyver **100.000** til Folkehøgskolen Helse, forprosjekt og modellutprøving. Midlene hentast frå ansvar 5000, restramme til prioriterte saker gjennom året.

Saksutgreiing:**1. Bakgrunn for saka**

I forkant av oppstarten for folkehøgskulen skal det gjennomførast eit forprosjekt der målet er å prøve ut pedagogiske idear og utvikling av ein modell som Folkehøgskolen Helse skal bygge drifta si på. Forprosjektet tek mellom anna sikte på å utvikle ein heilt ny og unik modell og pedagogikk som ikkje er testa ut før.

Forprosjektet gjeng ut på å utvikle og gjennomføre tre til fire kurs med ca 15 deltakarar som skal prøve ut det dei kallar «Livstilsmodellen». Desse kursa utarbeidast av pedagog og prosjektleiar. Deltakarane skal spegle ulike grupper med helseutfordringar, både fysisk og psykisk. Tilbodet rettast mot ungdom og unge vaksne som har falt ut av skule/arbeid og som treng endring i livstilen, spesielt mot utsette grupper frå kommunar i Aust-Agder, i samråd med NAV, vidaregårande skular og helsetenestene. På kursa skal deltakarane bu på

internat, tett fulgt av profesjonelt personale og med fokus på rutinar, t.d mtp mat, døgnrytme og aktivitetar.

Ved å prøve ut ulike grupper og evaluere i samråd med helsefaglege grupper og ressurspersoner, samt ulike brukargrupper får dei høve til å utvikle og kvalitetssikre det faglege tilbodet dei ynsker å tilby på folkehøgskolen.

Referansegruppa skal bestå av Folkehøgskolerådet, Helsedirektoratet, NAV, kommunehelsetenestene m.fl. Denne gruppa skal vere eit korrektiv og gje faglege innspel til framdrifta av prosjektet. Gjennomføringsperioden er frå 01.08.2018 til 31.07.2019. I tillegg skal dei i forprosjektet utvikle ein app, - digitalt oppfølgingsverktøy, for elevar og brukarar av tilboda.

I tillegg til «vanleg» folkehøgskule-aktivitet ynskjer dei å tilby ulike «kortkurs», med varigheit på opptil 2 veker. Gjennom desse kursa ser dei for seg at dei kan hjelpe om lag 1000 elevar i året.

2. Saksopplysningar

Folkehøgskolen Helse har oppstart hausten 2019. Den er den fyrste og einaste av sitt slag i landet med tilbod til unge som slit med overvekt og følgjeproblemer. Det er Evjeklinikken som er initiativtakar til denne folkehøgskolen.

Forprosjektet er budsjettert med totalt 5,6 millionar kroner. Per no har dei motteke tilsegn på til saman 3,2 millionar til forprosjektet. Desse tilsegna kjem frå Innovasjon Norge (750.000) Kunnskapsdepartementet (700.000), E-H kommune (1000.000) og Aust Agder kompetansefond (750.000), til saman 3,2 millionar.

Folkehøgskolen Helse søker Setesdal regionråd om 200.000 til dette arbeidet. Dei søker også andre om støtte, både organisasjonar, stiftingar og offentlege instansar.

3. Vurderingar

I sjølve oppstartsprosjektet for folkehøgskulen fekk Evjeklinikken 100.000 frå Setesdal regionråd, jfr delegasjonsvedtak 22/15, august 2015. Setesdal regionråd har elles vore inne med støtte i fleire gonger i oppbygginga av selskapet, og er også aksjonær i morselskapet Evjeklinikken Holding AS, med 13,72 % av aksjene.

Særleg sidan folkehøgskulen Helse er den fyrste i sitt slag i Noreg med sitt tilbod innan folkehelse,- både fysisk og psykisk, ser administrasjonen det som viktig å støtte dette forprosjektet. Modellutviklinga er viktig for å kvalitetsikre det pedagogiske og helsefaglege opplegget ved folkehøgskolen. Forprosjektet har som mål å utvikle ny og unik kompetanse som også vil kome andre aktørar til gode, ikkje berre lokalt, men også regionalt.

Forprosjektet vil truleg generere ny kompetanse og pedagogikk også til andre som jobbar med unge med overvekt og livstilsutfordringar. Me tenker at denne kompetansen vil vere etterspurt blant anna i grunnskulen og arbeid for betra folkehelse, og vidare i kampen mot «dropouts» frå vidaregåande og elles generell satsing på helse og livstil.

Administrasjonen ser dette som ein stor moglegheit for Setesdal ved at ein med dette arbeidet bygger opp eit unikt og etterspurt kompetansemiljø rundt folkehelseproblem blant elevar og unge vaksne og pedagogiske/praktiske tiltak for å betre høva.

Også for aktørar innan t.d reiseliv vil truleg denne kompetansen,- og senteret, vere nyttig i utviklinga av nye tilbod for menneske med fysiske og psykiske utfordringar.

På dette grunnlag innstillar administrasjonen at styret løyver 100.000 til forprosjektet.

Vedtak sendast til:
Evjeklinikken AS
Jørgen Løvlands veg 5,
4735 Evje

E-post: atm@evjeklinikken.no

Valle, den 16.08.2018

Rita Hansen
dagleg leiar

Prosjekt

REVIDERT UTGAVE 16.JANUAR 2018

Ny livsstil - Ung Folkehelse Modellutvikling

Innhold

«Ny livsstil – Ung folkehelse – Modellutvikling» - Kort fortalt.....	2
Bakgrunn, forankring og verdi.....	2
Folkehelse - folkehøgskole i et samfunnsperspektiv.....	3
Antatt nytte opp mot oppgitt kostnad.....	4
Folkehøgskoles rammer	5
Folkehøgskolens egenart - Pedagogikk for helse og livsstil	5
Helse - allmenndanning - hele mennesket.....	6
Om initiativtaker - Evjeklinikken.....	6
Beskrivelse: «Ny livsstil – Ung folkehelse – Modellutvikling».....	7
Målet med prosjektet:.....	7
Begrunnelse for prosjektet.....	8
Prosjektperiode:	8
Prosjektets deler.....	8
Om modellkursene	8
Milepeler	9
Målgruppe for prosjektet	9
Modellutvikling - grunnmur.....	9
Prosjektorganisering.....	10
Økonomi og budsjett.....	11
Vedlegg Budsjett «Prosjekt modellutvikling»	11

«Ny livsstil – Ung folkehelse – Modellutvikling» - Kort fortalt

Folkehøgskolen Helse skal starte opp som ny folkehøgskole høsten 2019. Stortinget har gitt sin tilslutning gjennom Statsbudsjett for 2018 der 700.000 kr er øremerket oppstartmidler.

Prosjektet som her beskrives skal utvikle en modell for hvordan folkehøgskolens pedagogikk kan kombineres med en helhetlig modell for livsstil og folkehelse rettet mot ungdom.

Folkehøgskolen Helse er første og eneste folkehøgskole som skal hjelpe unge voksne med overvekt, lettere psykiske plager som følger med og ulike livsstilsutfordringer. Prosjektet har som mål å prøve ut pedagogiske ideer og utvikle en modell Folkehøgskolen Helse skal bygge driften sin på.

Metoden for å utvikle modellen består av:

- Tre til fire kurs på omkring fire uker med 15 deltakere som skal prøve ut «livsstilsmodellen»
- Planlegging og evaluering av kurs / referansegruppe
- Erfarings- og kompetansebygging.

«Ny livsstil – Ung folkehelse – Modellutvikling» skal lette etableringen av Folkehøgskolen Helse. En skole som vil ha så mange nye ideer at det krever erfaringen og kompetanseutviklingen i forkant av oppstart. Evjeklinikken som initiativtaker vil med sin faglige tyngde innen behandling av overvekt være avgjørende for å lykkes når ung folkehelse og folkehøgskole skal kombineres.

Bakgrunn, forankring og verdi

I Folkehelsemeldingen «Mestring og Muligheter» (Meld. St. 19) står det:

«Regjeringen vil styrke det forebyggende helsearbeidet.»

Videre står det:

«Norske 15-årige gutter er blant de minst fysisk aktive i Europa. Kun tre av 10 voksne og eldre oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet og kun en av fem spiser anbefalt mengde frukt og grønnsaker.»

Helsedirektør Bjørn Guldvog omtaler ungt utenforskap i sin årstale 2017:

«Det handler om å sette inn riktig innsats til riktig tid for å kunne avbryte og endre skadelige livsmønstre»

NAV i Agderfylkene vil inviteres til et samarbeid som kan hjelpe unge voksne i alderen 18-20 år som ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv som følge av overvekt, lettere psykiske plager og livsstilsutfordringer. Modellen kan være banebrytende og målrettet i hjelp rettet mot ungt utenforskap.

Det søkes også å etablere samarbeid med kommuner i Agderfylkene i forhold til barn i alderen 16-18 år som har helseutfordringer som følge av overvekt og livsstilsutfordringer. Unge som ikke er syke nok til behandling, men som trenger forebyggende folkehelseiltak.

Agder har ulike arenaer i satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet. Det vil vil opprettes dialog med disse gruppene.

Modellen som utvikles kan være en ressurs både regionalt og nasjonalt.

Folkehelse - folkehøgskole i et samfunnsperspektiv

23 prosent av norske 17-åring har overvekt. (Barnehelserapporten, Folkehelseinstituttet 2016). Overvekt er et alvorlig helseproblem. Det er sannsynlig at mange av dem som er overvektige som barn og unge, vil fortsette å være det i voksen alder, med de helseproblemene det medfører. Disse helseproblemene utgjør også en betydelig kostnad for samfunnet.

Folkehelsemeldingen tar til orde for tidlig innsats i arbeidet for gode og sunne vaner. Det er riktig og viktig at barnehage og grunnskole er i front av folkehelseprogrammet, men statistikken forteller at vi trenger strakstiltak overfor unge voksne. Det vil alltid være noen som faller utenfor. I et livslangt perspektiv er det nå det gjelder for unge på vei inn i voksenlivet.

Når ungdom flytter hjemmefra har mange store utfordringer med å få gode vaner som gir en livsstil som er bærekraftig over lang tid. Resultatet kan være overvekt, fedme og livsstilssykdommer som følger med.

Noen kommer fra hjem med vaner som gir overvekt, andre greier ikke overgangen til å ha kontroll over egen hverdag og blir gradvis mer og mer hemmet som følge av overvekt.

Det er en trend der stadig flere ungdommer trenger hjelp i overgangen til voksenlivet. I Folkehelsemeldingen «Mestring og Muligheter» (Meld. St. 19) står det:

«Regjeringen vil styrke det forebyggende helsearbeidet.»

Folkehelse og livsstil har stort fokus. Overvekt skaper menneskelige -og samfunnsproblemer der trenden er større utfordringer på tross av mange og ulike politiske tiltak.

Evjeklinikken har i over 10 år behandlet overvektige og personer med livsstilsutfordringer. Klinikken har sett et behov for en utdanning som hjelper unge til sunn og helsefremmende livsstil. Dette har inspirert dem til å prøve å etablere et tilbud rettet mot ungdom gjennom en folkehøgskole. Det retter seg direkte mot en utsatt ungdomsgruppe det ikke finnes tilbud til i dag. Et helhetlig, langvarig og forebyggende folkehelseiltak.

I NAVs nyeste statistikk er det 13 046 uføre mellom 20 og 29 år. Tallet er så godt som doblet de ti siste årene.

«Løsningen ligger ikke i reparasjon i helsesektoren, den ligger i å forebygge. Da vet vi at skole, arbeid og økonomi er avgjørende faktorer», sier helsedirektør Guldvog i sin årstale 2017.

Prosjektet ønsker nettopp å bidra til at det opprettes et tilbud som forebygger livsstilsutfordringer rettet mot gruppen helsedirektøren peker på. I dag har folkehøgskolene kun i mindre grad tatt inn over seg overvekt og livsstilsutfordringer. At Evjeklinikken vil utvikle et helhetlig og spesialrettet opplegg inn i dette skoleslaget kan gi store ringvirkninger.

Samtidig vil kortkurs skolen har planer om å arrangere hjelpe omkring 1000 elever hvert år i spesifikke og målrettede kurs med varighet på en til to uker.

Antatt nytte opp mot oppgitt kostnad

Målet er at unge med livsstilsutfordringer får en ny sjanse til å utfolde seg i eget liv og samtidig unngå utenforskap.

Det er gjennomført studier som viser hva det koster samfunnet økonomisk dersom unge voksne faller ut av jobb og utdanning. Resultatene er fra 2012.

Torberg Falch er professor ved NTNU i Trondheim med spesialfelt innen utdanningsøkonomi, politisk økonomi og offentlig finans. Han har beregnet de tenkte samfunnsøkonomiske kostnadene for en person som havner utenfor arbeidslivet i 20 års alder. Ved å anvende disse beregningene på andelene unge utenfor i Norge viser Falch hvor lønnsomt det vil være å investere i tiltak som kan motvirke ungt utenforskap. Resultatene er presentert i NOVA (Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring) sin konferanserapport «Unge utenfor» fra desember 2012.

Falchs forsiktige anslag viser at en som faller utenfor i ung alder bidrar til en tapt verdiskapning på 7.1 millioner kroner over livsløpet. Denne beregningen tar ikke hensyn til konsekvenser som disinsentiver ved økt skatt for å finansiere trygder, økt sannsynlighet for kostbar uheldig atferd som for eksempel kriminalitet og rus, mulige smitteeffekter eller lavere livskvalitet for de det gjelder. De samfunnsøkonomiske kostnadene vil med all sannsynlighet derfor være betydelig høyere.

Falch mener tiltak som reduserer utenforskap er lønnsomt dersom de virker og nåutgiftene er mindre enn 7.1 millioner kroner.

Prosjektet det søkes om støtte til har et budsjett på 5,6 millioner. Det vil være mellom 40 -60 deltakere der mange vil ha stor risiko for utenforskap både på kort og lang sikt på grunn av livsstilsutfordringer. I et kost-nytteperspektiv vil bare én deltaker som endrer livsløp fra utenforskap til samfunnsdeltaker være nok til å forsvare bruken av midler.

Metoden som utvikles tar sikte på å møte en gruppe deltakere før de er så syke at de trenger behandling. Kostnaden dersom de kommer inn under gruppen som trenger behandling vil langt overstige estimatet som er satt opp på 7,1 millioner kroner.

Modellutviklingen vil også generere ny kompetanse og pedagogikk til andre enn

Evjeklinikken/Folkehøgskolen Helse som jobber med unge, overvekt og livsstilsutfordringer. Spesielt vil det gjelde grunnskoler sitt arbeid for bedret folkehelse, videregående skolars kamp mot «Dropouts» og folkehøgskolars generelle satsing på helse og livsstil.

Andelen med overvekt og fedme i befolkningen har økt de siste årene, både i Norge (*Helsedirektoratet, Nasjonale faglige retningslinjer for primærhelse-tjenesten*) og i resten av verden (*WHO, Report of the commission on ending childhood obesity. 2016*), I Norge ser vektøkningen ut til å ha vært størst hos de unge (*Handlingsplan for et bedre kosthold i befolkningen - Oppskrift for et sunnere kosthold. Helsedirektoratet*) og Norge står overfor en stor utfordring i å forebygge kostholdsrelaterte helseproblemer som fedme, hjerte- og karsykdommer og diabetes. Det samme gjelder de andre vestlige landene. Kostnadene rundt det å behandle fedme og overvekt er store:

"Vektrelaterte helseproblemer står for 2-5 % av de totale helsekostnadene i industrialiserte land. Samlede samfunnsomkostninger relatert til sykdommer knyttet til fysisk inaktivitet, overvekt og usunt kosthold anslås til 1-2 % av BNP" (*Helsedirektoratet, Nasjonale faglige retningslinjer for primærhelse-tjenesten*).

I en omfattende rapport om folkehøgskolen (utarbeidet av NTNU Samfunnsforskning AS) har elevers

utbytte av året blitt forsket på. Rapporten om folkehøgskolen konkluderer at personlig modning, utvikling av selvvord og mestringsforventning, sosial læring og forberedelse til utdanning er det viktigste utbyttet av et år i folkehøgskolen (Kunnskapsdepartementet, Rapport om elevs utbytte av folkehøgskolen).

Prosjektet vil spesielt se på hvordan det pedagogiske opplegget i folkehøgskolen rettes inn mot gruppen overvektige og forebygging av overvekt. Denne gruppen har ofte livsstilsutfordringer som både hemmer i eget liv og som kan gi utenforskap. Begreper å jobbe systematisk med i modellen vil være selvvord og mestringsforventning.

Prosjektet har muligheter til å bidra til at en rekke elever unngår å falle ut av utdanning og arbeidsliv. Med folkehøgskolens pedagogiske potensiale til endring og mestring er verdien stor, både samfunnsøkonomisk og for hvert individ.

Nytt og unikt – Evjeklinikken sikrer kvalitet

Folkehøgskole er spesielt godt egnet til å hjelpe ungdom til gode vaner som hindrer overvekt og livsstilsutfordringer som følger med.

Folkehøgskolen Helse vil være den første folkehøgskolen som fullt og helt retter blikket mot helse og livsstil som er en av vår tids store samfunnsutfordringer. For å kunne fungere godt i dagens samfunn trenger mange en livsstilsendring. Folkehøgskolen Helse vil nå denne gruppen og bruke folkehøgskolens pedagogiske mulighet til å prøve noe helt nytt innen utdanningssektoren.

Det er helt avgjørende at det er Evjeklinikken som utvikler modellen det her søkes om. De har fagkompetansen som er nødvendig for å lykkes mot en gruppe ungdommer det kreves stor innsikt å hjelpe. Andre folkehøgskoler har i dag ikke samme kompetanse og vil bruke svært lang tid dersom de skulle prøve. Forprosjektet tar sikte på å utvikle en helt ny og unik modell inn i et skoleslag og en pedagogikk som ingen har testet ut tidligere.

Folkehøgskoles rammer

Folkehøgskolen er et verdi-basert skoleslag. Hver enkelt skole har noen grunnleggende verdier, enten de er kristne, humanistiske, politiske eller annet. Skolene har et pedagogisk tilbud med stor frihet innenfor rammene av allmenndanning og folkeopplysning. Den skal være åpen, inkluderende og motarbeide fordommer. Hver enkelt skoleeier har presisert sitt formål innenfor rammen av begrepene folkeopplysning og allmenndanning.

Folkehøgskole har ikke eksamen eller karakterer. På folkehøgskolen lærer elevene for læringens skyld, ikke for å bestå en eksamen. Dette betyr ikke at folkehøgskoleåret er et mindre krevende år - bare at elevene lærer på en annen måte enn i mer tradisjonell skole. Folkehøgskoler har ofte ligget i front av den pedagogiske utviklingen. Prøvd nye ideer som siden har blitt integrert i andre deler av utdanningssektoren.

Folkehøgskolen har sin ryggmarg i skolens personale. Tradisjonelt har ansatte nærmest hatt jobben i folkehøgskolen som en livsstil. Elevene bor på skolen og det blir et eget lite samfunn som for mange varer i 9 måneder. Miljøet er preget av tillitt, trygghet og sosial utvikling. Ingen andre skoler i Norge har lovfestet at internatet er en viktig del av skolens virksomhet. Folkehøgskole er på samme tid krevende og givende ved at elever og personale ofte lever tett sammen.

Folkehøgskolens egenart - Pedagogikk for helse og livsstil

Det viktigste målet for Folkehøgskolen Helse er å bidra til at elevene får sunn livsstil som tar vare på kropp og sinn. Unge mennesker spesielt skal møte en helhetlig pedagogikk som forebygger og redusere overvekt som helseutfordring. Vi vet at faren for usunn livsstil er stor når unge flytter fra hjemmet til egen hybel. Skolen vil hjelpe mennesker til å bygge opp en livsstil som gir god helse og

reduserer risiko for overvekt og livsstilssykdommer på lang sikt. Skolen vil gi et tilbud til elevene også ut over ett år. De vil få mulighet til å komme til skolen på oppfølgingskurs flere år i etterkant.

Folkehøgskolens pedagogikk har på dette området en unik mulighet til å lykkes. Det er en sammenheng mellom kropp og sinn. Folkehøgskolen ser hele mennesket, og har mulighet til å rette fokus mot den enkeltes potensial og utfordring. Livsstilsendring og helseforebygging krever utholdenhet. Folkehøgskolen har tiden som kreves til varig endring av livsstil ved at de fleste elevene går på skolen et helt skoleår og samtidig kan komme tilbake til skolen på kortere kurs for videre oppfølging

Helse - allmenndanning - hele mennesket

Folkehøgskolen har vært i endring helt fra starten. Skoleslaget har tilpasset seg samfunnet og ofte gått i front med nye ideer og pedagogisk utvikling. Når noe nytt skapes i skoleslaget er allmenndanningen et ankerfeste. Samfunnets forandring gir allmenndanningsbegrepet stadig nytt innhold. Helt sentralt er spørsmålet: Hvordan kan vi hjelpe mennesker med sitt liv slik at de blir rustet til å leve i dagens samfunn? Folkehøgskoler har ulike vinklinger. Folkehøgskolen Helse er den første som helt og fullt retter blikket mot helse og livsstil som er en av vår tids store samfunnsutfordringer. For å kunne fungere godt i dagens samfunn trenger mange en livsstilsendring. Folkehøgskolen Helse vil nå denne gruppen og bruke folkehøgskolens pedagogiske mulighet til å prøve noe helt nytt innen utdanningssektoren.

Om initiativtaker - Evjeklinikken

Evjeklinikken står som initiativtaker til at Folkehøgskolen Helse skal etableres høsten 2019. vil starte et folkehelseprosjekt rettet mot unge voksne. I prosjektet etableres en folkehøgskole som skal jobbe forebyggende mot overvekt, psykisk helse og livsstilssykdommer. Skolen vil også bidra til at overvektig ungdom kan endre livsstil. Målgruppen vil være ungdom i alderen fra 16 år. Skolen søker et tett samarbeid mellom NAV og helsefaglig miljø.

Evjeklinikken er et landsledende senter for livsstilsendring og behandling av sykkelig overvekt. Klinikken er lokalisert på Evje i Setesdal med gode og tilrettelagte fasiliteter både ute og inne. Evjeklinikken har sett et behov for en utdanning som hjelper unge til sunn og helsefremmende livsstil. Dette har inspirert til etableringen av et tilbud rettet mot ungdom – og folkehøyskoleplaner.

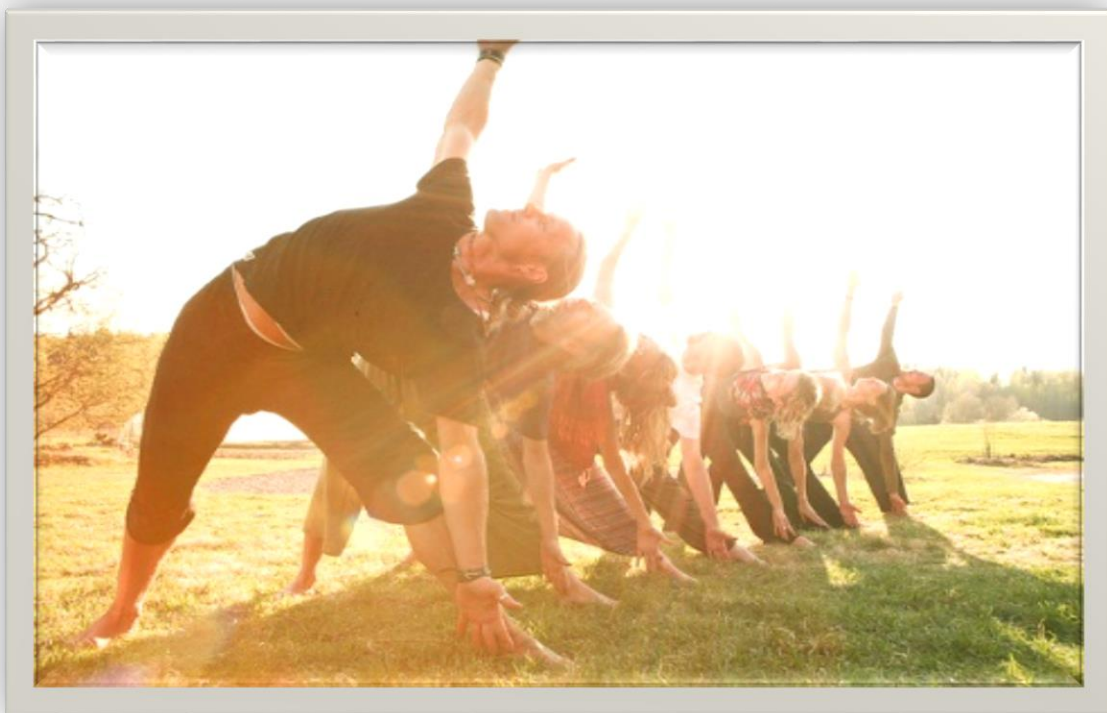

Evjeklinikken er et landsledende spesialistsenter for livsstilsendring og behandling av sykelig overvekt. Klinikken har siden etableringen i 2004 blitt en viktig aktør med solid erfaring og kompetanse for varig livsstilsendring. Virksomheten er i stadig utvikling i nært samarbeid med forskingsmiljøer, spesialisthelsetjenesten, pasienter og ansatte. Et voksne segment er barn, unge og familier som søker seg til ulike tilbud ved klinikken.

Evjeklinikken har, siden opprettelsen i 2005, utviklet en egen behandlingsmodell med fokus på endring av livsstil som virkemiddel til varig vektreduksjon. Behandlingsmodellen er forankret i internasjonale studier og egen forskning. Modellen anbefales av de sentrale helsemyndigheter. De ansatte ved klinikken har høy kompetanse innen sine spesialområder og består bl.a. av leger, sykepleiere, kliniske ernæringsfysiologer, fysioterapeuter m.v.

Evjeklinikken gir tilbud til barn og unge, familier og voksne.

Virksomheten er ISO sertifisert.

Beskrivelse: «Ny livsstil – Ung folkehelse – Modellutvikling»

Målet med prosjektet:

Hovedmål:

- Hjelp unge i alderen fra 16 år inn i utdanning og arbeidsliv og samtidig forebygge utenforskap.
- Utvikle en ny modell for varig endring til sunn livsstil rettet mot unge voksne innenfor rammen av folkehøgskolens pedagogikk og myndigheters folkehelseplaner. Modell skal brukes ved oppstart av Folkehøgskolen Helse høsten 2019.

Begrunnelse for prosjektet

Ny Livsstil - Ung folkehelse - Modellutvikling vil bidra på mange områder innenfor en av samfunnets største utfordringer: Overvekt, lettere psykisk sykdom og livsstilsutfordringer.

Områdene prosjektet vil utvikle:

- Ny kompetanse som forebygger og begrenser livsstilsutfordringer.
- Utvikle ny pedagogisk modell
- Videreutvikle digital oppfølging av livsstilsutfordringer
- Skape arbeidsplasser
- Hjelp unge tilbake til utdanning og arbeidsliv
- Videreutvikle kompetanse og kunnskap innenfor et felt der samfunnet trenger innovasjon og nytenkning.

Ingen i Norge har noen gang prøvd å kombinere folkehøgskolens pedagogikk med faglig tyngde inne livsstil og helse. Prosjektet er banebrytende og vil kunne gi være livsviktig og praktisk hjelp for enkeltmennesker og bidra til kunnskap og kompetanse rettet mot undervisnings og forskning.

Prosjektperiode:

Oppstart 01.08.2017

Sluttdato 31.07.2019

Prosjektets deler

Her beskrives kort deler som prosjektleder og pedagog skal jobbe med:

- Utarbeide detaljerte planer for kurs. Planene skal bygge på Folkehøgskolen Helse sine innsende søknadsdokument til Kunnskapsdepartementet (se vedlegg).
- Kontakte NAV, helsefaglige miljø og oppfølgingstjenesten innen vgs. Kontakten vil spesielt rettes inn mot hvordan deres unge voksne som kan være deltakere i kursene som skal arrangeres. Det vil også være nyttig med tanke på kompetanseutvikling.
- Praktisk og administrativ gjennomføring av kursene.
01.04.2018 – 31.05.2019.
- Kontinuerlig evaluering av kursene som arrangeres og legge planer for nye kurs ut i fra erfaringene.
- Utvikle det pedagogiske grunnlaget og modellen for oppstart av Folkehøgskolen Helse sammen med skolens fremtidige ledelse.
- Utarbeide sluttrapport som svarer opp på prosjektets målsettinger.

Om modellkursene

Modellkursene utarbeides av prosjektleder og pedagog. Frem til nå er det laget en skisse på to av kursene som ligger lagt ved. Her beskrives kort noen rammer:

- Gruppene som starter opp vil være på 15 personer.
- Deltakerne vil bo på internat som en viktig del av modellutviklingen og skal ha daglig undervisning med varig livsstilsendring som hovedmål.
- Lengden på kursene som presenteres i prosjektet vil være fra 4-6 uker.
- Minst en av gruppene tilbys personer som har falt utenfor utdanning og arbeidsliv, valgt ut i samarbeid med NAV.

- Minst en av gruppene tilbys ungdom med overvekt og livsstilsutfordringer, valgt ut i samarbeid med kommunehelsetjenesten.
- Det skal være tett dialog med helsefaglige grupper og ressurspersoner med folkehøgskolepedagogikk som speiler kurserfaringene.
- Ved å ha ulike grupper og ulik tidslengde er det mulig å prøve ut variert pedagogiske tilnærminger og erfaringer før oppstart av Folkehøgskolen Helse.

Milepeler

01.08.2017 – 01.05.2018 – Utvikle og starte opp prosjektet.

Innen 20.10.17: Skisse for det første modellutviklingskurset utarbeidet

Innen 01.03.18: Det etableres styringsgruppe

Innen 01.03.18: Det engasjeres en prosjektleder

Innen 01.04.18: Det engasjeres pedagog

Innen 01.04.18: Referansegruppen er opprettet

01.04.2018 – 31.05.2019 - Oppstart av modellgrupper.

01.04.2018 – 01.05.2018 – Modellutviklingskurs. Mulige deltaker: «DropOut» fra videregående skole.

01.07.2018 – 01.09.2018 – Evaluerings- og planperiode. Samling av Referansegruppe.

01.09.2018 – 01.10.2018 – Modellutviklingskurs. Mulige deltakere: Arbeidssøkende med livsstilsutfordringer.

01.10.2018 – 01.02.2019 - Evaluerings- og planperiode. Samling av Referansegruppe.

01.02.2019 – 01.03.2019 - Modellutviklingskurs

01.03.2019 og frem til 31.07.2019 evalueres og legges planer for ny pedagogisk modell som skal brukes inn mot Folkehøgskolen Helse sin oppstart høsten 2019.

31.07.2019 – Prosjektrapport slutføres.

01.08.2019 – Folkehøgskolen Helse starter innenfor rammen av folkehøgskoleloven

Målgruppe for prosjektet

Målgruppen for modellen vil være unge voksne fra 16 år og oppover. Tilbudet vil rettes mot unge voksne som har falt ut av skole eller arbeid og trenger livsstilsendring. Spesielt vil det rettes inn mot utsatt unge fra kommuner i Aust-Agder gjennom et samarbeid med NAV, Videregående skoler og helsetjenesten i kommuner i Agder.

Gruppene som startes opp vil være på 15 personer. De vil bo på internat som en viktig del av modellutviklingen og skal ha daglig undervisning med varig livsstilsendring som hovedmål. Lengden på kursene som presenteres i prosjektet vil variere. Fra fire til seks uker.

Minst en av gruppene tilbys personer som har falt utenfor videregående skole og minst en gruppe tilbys personer som har falt ut av arbeidslivet. Årsak til at de har falt ut kan være sammensatte men skal fortrinnsvis være på grunn av overvekt, lettere psykiske lidelser og livsstilsutfordringer.

(se vedlagte brosjyrer)

Minst en av gruppene tilbys ungdom med overvekt og livsstilsutfordringer, valgt ut i samarbeid med kommunehelsetjenesten. I denne perioden vil det være tett dialog med helsefaglige grupper og ressurspersoner med folkehøgskolepedagogikk. Ved å ha ulike grupper og ulik tidslengde er det mulig å prøve ut variert pedagogiske tilnærminger og erfaringer før oppstart av Folkehøgskolen Helse.

Modellutvikling - grunnmur

I første fase av prosjektet vil detaljerte planer utarbeides for ulike grupper som blir deltakere modellutvikling av Folkehøgskolen Helse. Modellene som skal prøves ut vil bygge på et gjennomarbeidet pedagogisk dokument som bygger på folkehøgskolens prinsipper.

Hele dokumentet ligger som et vedlegg til prosjektbeskrivelsen. Her tas det derfor med noen korte hovedprinsipper:

- Pedagogiske personale vil ha interesse og fokus på helse og livsstil. Dette er ryggmargen i modellen. Grunnideen er at deltakerne skal møte mennesker med sunne og gode holdninger for kropp og sinn. Fysisk og lettere psykisk helse henger sammen.
- En pedagogikk og modell som ser hele mennesket, og har mulighet til å rette fokus mot den enkeltes potensial og utfordring.
- Verdiene i prosjektet: livsglede, mot, samspill og respekt. Alt i et allmenndannende helseperspektiv. Hver dag starter med morgensamlinger for hele gruppen. Fagene på timeplanen er lagt til dagtid, men dagen slutter ikke der. Modellen bygger på en helhet der tiden etter selve undervisningen er over også utvikler mennesket.
- Internatliv. Alle gruppene blir en del av et forpliktende internatfellesskap der de enten bor på enerom eller dobbeltrom. Bortsett fra eget rom er alt felles. De blir utfordret til å ta ansvar for eget liv, men også å skape et fellesskap der kjerneverdier er livsglede, mot, samspill og respekt.
- Kosthold: Unge kommer i dag fra hjem som ofte er uten faste rutiner rundt måltider. Rutiner og fellesskap rundt måltider er en nøkkel for sunnere livsstil. Gjennom året blir måltider og kost satt i system og gode vaner skapes. Her er gevinsten stor i forhold til langsiktig sunn livsstil og individuell helse.
- Nye teknologi som gjør det mulig å følge elevene tett, også etter endt kursopphold. Egenutviklede apper som motiverer og følger hver enkelt deltaker sin progresjon.

Ut i fra grunnpilarene overfor vil modeller utvikles og justeres ut i fra tilbakemeldinger gitt av deltakere og referansegruppe. Praktisk innhold i modellene hentes fra skolens planlagte linjer og kortkurs (se vedlegg), men vil også justeres etter gruppene som deltar i prosjektet.

Prosjektorganisering

Styringsgruppe

Fra 1.januar 2018 til 31.juli 2019: Styringsgruppen oppnevnes av Evjeklinikken, de engasjerer prosjektleder og har sammen med prosjektleder overordnet styringsansvar.

Før høsten 2019 etableres Folkehøgskolen Helse som eget organ. Driften reguleres av lov om folkehøgskoler, samt forskrift til lov om folkehøgskoler fastsatt av Kunnskapsdepartementet 13.10.06 med hjemmel i lov av 06.12.02 nr. 72 om folkehøgskoler (folkehøgskoleloven) §§ 4 og 6.)

Prosjektleder

Prosjektet vil ha en prosjektleder med ansvar for fremdrift, kvalitet, økonomi og organisering. Kvalifikasjoner vil fort og fremst knyttes til prosjektarbeid og utvikling av ny kompetanse innen helsesektor og utdanning. Personen vil stå i tett dialog og rapportere til styringsgruppen for prosjektet.

Pedagog

Rollen som pedagogi vil være knyttet til å gjennomføre modellutviklingskursene, være med å utvikle og kvalitetssikre den pedagogiske modellen som utvikles. Pedagog vil være en del av den praktiske

daglige driften av kursene. Pedagog rapporterer til prosjektleder.

Undervisningspersonell

Engasjeres i samarbeid med pedagog i perioder modellutviklingen forberedes og gjennomføres. Knyttet til kortere engasjement.

Annet personell

Kontor, kjøkken og annet personell som trengs for å gjennomføre prosjektet kjøpes inn fortrinnsvis fra Evjeklinikken.

Referansegruppe

Følgende inviteres til å delta: Folkehøgskolerådet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, NAV, kommunehelsetjenesten, Landsforeningen for overvekt, Norges idrettshøgskole, Rådet for psykisk helse og Universitetet i Agder.

Referansegruppen skal være et korrektiv og gi faglige innspill i fremdriften av prosjektet. De skal også bidra slik at kunnskap som opparbeides bringes videre ut.

Samarbeidspartnere

Højskolen Skærgården. En dansk folkehøgskole med 40 års erfaring innen livsstil og helse. En gruppe fra prosjektet har allerede vært på befaring og utvekslet erfaringer med Højskolen Skærgårdens ledelse. Det planlegges for kontaktpunkter videre i prosjektperioden.

Landsforeningen for overvekt har helt starten vært en medspiller i prosjektet og vil delta videre både med informasjon til brukere og utvikling av modellen.

Økonomi og budsjett

Økonomien i prosjektet kan leses i budsjettplaner som ligger vedlagt. Det søkes om støtte fra både organisasjoner, stiftelser og offentlige instanser.

Vedlegg

Budsjett «Prosjekt modellutvikling»

**Prosjekt - Ung folkehelse - Modellutvikling av Folkehøgskolen
Helse 2018 - 2019**

Budsjett	2018	2019	Total
Inntekter			
Statstilskudd	kr 700 000	kr 900 000	kr 1 600 000
Andre inntektskilder	kr 2 015 000	kr 835 000	kr 2 850 000
Innovasjon Norge	kr 335 000	kr 165 000	kr 500 000
Tilskudd fra Evjeklinikken	kr 650 000		kr 650 000
Sum	kr 3 700 000	kr 1 900 000	kr 5 600 000
Lønnsutgifter			
Ekstern bistand utvikling / ekskursjoner	kr 600 000	kr 300 000	kr 900 000
Ledelse: prosjekt og pedagogisk	kr 666 667	kr 333 333	kr 1 000 000
Lønn pedagogisk personale - modellutvikler	kr 533 333	kr 266 667	kr 800 000
Andre /kost / fysio/ vaktm	kr 72 000	kr 36 000	kr 108 000
Adm/kontor	kr 66 667	kr 33 333	kr 100 000
Internatleder/miljøarbeider	kr 133 333	kr 66 667	kr 200 000
Kokk/kjøkken	kr 100 000	kr 50 000	kr 150 000
Renhold / kjøkken	kr 66 667	kr 33 333	kr 100 000
Sum lønnsutgifter	kr 2 238 667	kr 1 119 333	kr 3 358 000
Bygg/anlegg			
Anslag - leieutgifter bygninger/drift	kr 466 667	kr 233 333	kr 700 000
Energi	kr -	kr -	kr -
Avskrivninger investering	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 466 667	kr 233 333	kr 700 000
Andre utgifter			
Kost/mat deltakere	kr 133 333	kr 66 667	kr 200 000
Markedsføring/infomasjonsarbeid	kr 453 333	kr 226 667	kr 680 000
Forsikringer deltakere	kr 26 667	kr 13 333	kr 40 000
Vedlikehold generelt	kr 13 333	kr 6 667	kr 20 000
Vaskemidler/papir til renhold	kr 10 000	kr 5 000	kr 15 000
Kontorhold materiell	kr 20 000	kr 10 000	kr 30 000
Innkjøp tjenester	kr 133 333	kr 66 667	kr 200 000
Øvrige driftsutgifter lisenser	kr 53 333	kr 26 667	kr 80 000
Investering undervisningsmateriell	kr 33 333	kr 16 667	kr 50 000
Telefon/porto/internettlinje	kr 26 667	kr 13 333	kr 40 000
Kjøregodtgj./diett	kr 53 333	kr 26 667	kr 80 000
Fellesutflukter/ekskusjoner m kurseltakere	kr 46 667	kr 23 333	kr 70 000
Personalfølgd	kr 13 333	kr 6 667	kr 20 000
Sum andre utgifter	kr 1 016 667	kr 508 333	kr 1 525 000
Sum utgifter	kr 3 722 000	kr 1 861 000	kr 5 583 000
Resultat	kr -22 000	kr 39 000	kr 17 000